

GAZETA

miesięcznik

GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

ISSN 1506-9745

AMG

Rok 24

Marzec 2014

nr 3 (279)

ANDREAS VESALIUS

Traktat o budowie
ciała ludzkiego-

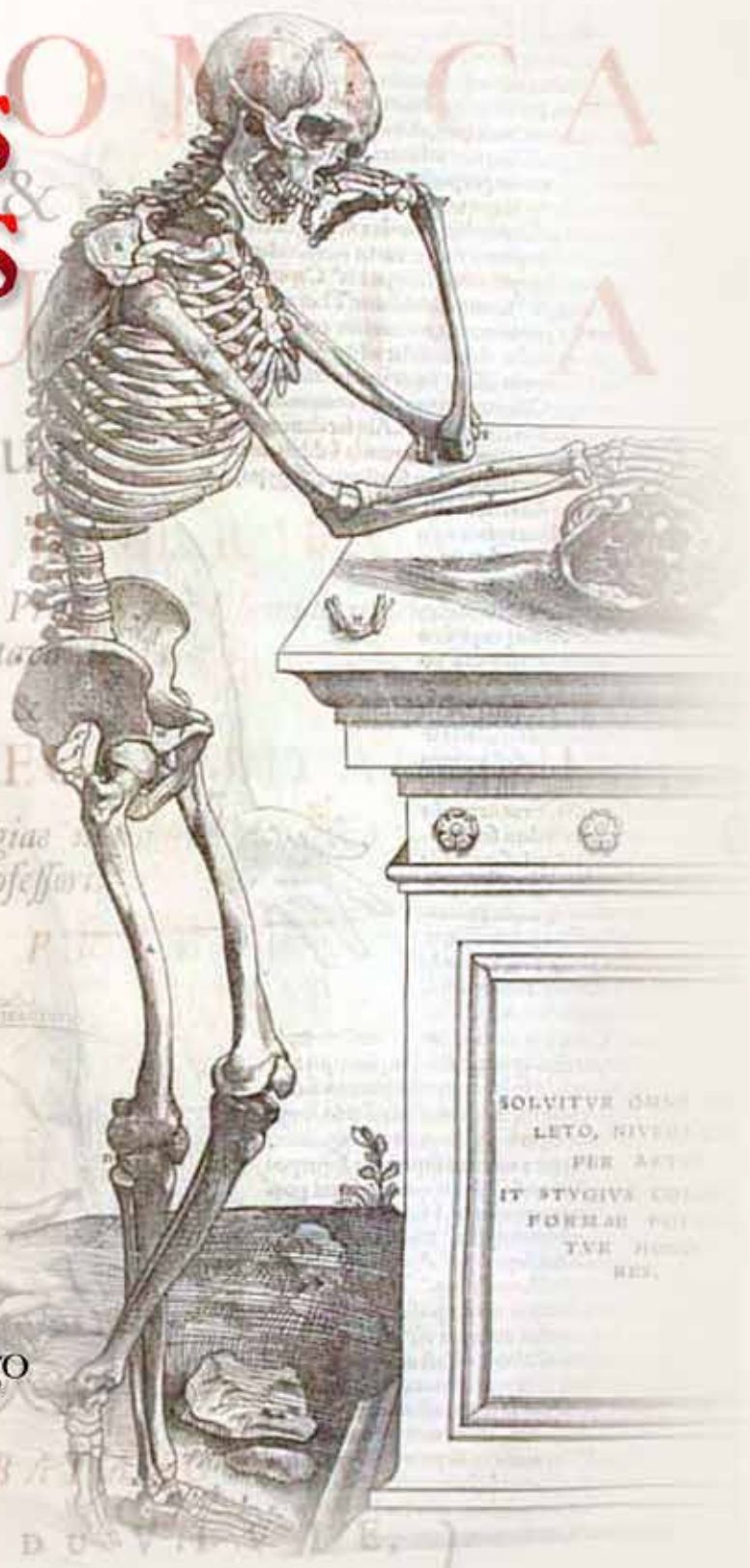
*De humani corporis
fabrica 1543*

WYSTAWA

4 marca 2014 r.

godz. 12.00

Biblioteka Główna
Gdańskiego
Uniwersytetu Medycznego

Z ŻYCIA UCZELNI

W gabinecie wojewody po wręczeniu odznaczeń, od lewej: wojewoda Ryszard Stachurski; profesorowie: Krzysztof Preis, Krzysztof Narkiewicz, Jan Rogowski, Krzysztof Sworczak, Marek Wesołowski, Adam Włodarkiewicz; rektor GUMed prof. Janusz Moryś

O *Tajemnicach ciąży mnogiej* oraz *Legalnych i nielegalnych środków psychoaktywnych* można było usłyszeć podczas kolejnego Młodzieżowego Spotkania z Medycyną, które odbyło się 25 lutego br. w Atheneum Gedanense Novum. Pierwszy wykład wygłosiła Bogna Gajewska, uczennica VI LO w Gdyni, natomiast drugi – dr hab. Jacek Sein Anand oraz dr Wojciech Waldman z Zakładu Toksykologii Klinicznej GUMed. Frekwencja była wysoka, a przedstawione wykłady wzbudziły żywą dyskusję.

Organizatorami Spotkań są Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku oraz Zakład Prewencji i Dydaktyki GUMed.

Uczestnicy kursu *Podniesienie kwalifikacji w dydaktyce medycznej w zakresie nauczania problemowego (PBL) oraz przygotowywania testów*, zorganizowanego 21 lutego br. przez Zakład Prewencji i Dydaktyki GUMed

W numerze...

CIAŁO vs. ANATOM 1:1	4
Niezwykle cenny dar dla małych pacjentów5 Akademii Dermatologii i Alergologii	6
Mgr A. Grygorowicz powołana	10
Forum jakości w opiece zdrowotnej	10
Z posiedzeń Senatu GUMed	11
Wspomnienie o prof. A. R. Katritzky	12
Santander Universidades sponsorem innowacyjnych projektów GUMed	13
Fundacja Global Language	13
Wacława Wróblowa (1905-2000)	14
Warsztaty	15
Międzynarodowa Studencka Konferencja Naukowa	16
<i>Annales Academiae Medicae Gedanensis</i>	16
<i>Operacja Trójkąt zakończona sukcesem</i>	17
Żołnierz i lekarz	18
Polecamy Czytelnikom	21, 27
Gdański Bieg Lekarzy	22
Festiwalowa studniówka	22
Posiedzenie naukowo-szkoleniowe	22
Jestem sama, ale nie samotna	23
Tajemnice z muzealnej półki	24
Kadry GUMed i UCK	24
Konferencja kardiologiczna w Gdańsku	25
Zebrań Stowarzyszenia Absolwentów	25
Nowi doktorzy	26
Międzynarodowy Kurs IOF-ISCD	27
Mitologia i medycyna (9)	28
<i>Mity i stereotypy cyfrowego pokolenia</i>	29
Na czym polega mobbing i dlaczego mobbować nie wypada?	30
Fundacja Ocean Nadziei	32
W Klubie Seniora GUMed	33
Przyznano stypendia InnoDoktorant	33
Koncert w Akademii Muzycznej	34
Cenny dar dla małych pacjentów	36

GAZETA AMG

Redaguje zespół: Wiesław Makarewicz (red. naczelny), Joanna Śliwińska, Jolanta Świerczyńska-Krok, Przemysław Waszak, Tadeusz Skowyr (red. techn.), współpraca graficzna Sylwia Scisłowska, fot. Zbigniew Wszeborowski.

Adres redakcji: Gazeta AMG: Biblioteka Główna GUMed, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 58-349-14-83; e-mail: gazeta@gumed.edu.pl; [www: http://www.gazeta.gumed.edu.pl](http://www.gazeta.gumed.edu.pl). Drukarnia Wydawnictwa „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin. Nakład 720 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni.

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru – 3 zł; w rocznej prenumeracie zagranicznej – 36 USD, pojedynczy numer – 3 USD. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”:

Bank Zachodni WKB S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

Odznaczenia państwowe dla profesorów GUMed

W gabinecie wojewody pomorskiego Ryszarda Stachurskiego 5 lutego br. odbyło się uroczyste wręczenie odznaczeń państwowych przyznanych przez Prezydenta RP zasłużonym profesorom naszej Uczelni (fot. na str. 2). W uroczystości uczestniczył rektor GUMed prof. Janusz Moryś.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski odznaczeni zostali profesorowie:

- Krzysztof Narkiewicz, Katedra Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii,
 - Jan Rogowski, Katedra i Klinika Kardiologii i Chirurgii Naczyniowej,
 - Krzysztof Sworczak, Klinika Endokrynologii i Chorób Wewnętrznych,
 - Adam Włodarkiewicz, Katedra i Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Stomatologicznej,
 - Marek Wesołowski, Katedra i Zakład Chemii Analitycznej.
- Złotym Krzyżem Zasługi odznaczony został
- prof. Krzysztof Preis, Klinika Położnictwa.

z Kalendarza Rektora

- 28.01.2014 r. – spotkał się z prezydentową Anną Komorowską, która przyjechała z wizytą do Gdańska.
- 29.01-1.02.2014 r. – wziął udział w konferencji *Perspektywy Rozwoju Szpitali Klinicznych i Instytutów Medycznych*, która odbyła się w Zakopanem.
- 3.02.2014 r. – uczestniczył w posiedzeniu Prezydium KRASP, które odbyło się w Uniwersytecie Warszawskim.
- 5.02.2014 r. – wziął udział w uroczystości wręczenia przez wojewodę pomorskiego Ryszarda Stachurskiego odznaczeń państwowych sześciu profesorom naszej Uczelni.
- 6.02.2014 r. – uczestniczył w 10 jubileuszowym, interdyscyplinarnym spotkaniu naukowo-szkoleniowym – Akademii Dermatologii i Alergologii w Ustce.
- 8-9.02.2014 r. – wziął udział w spotkaniu z okazji XXII Światowego Dnia Chorego w Słupsku i Ustce.
- 13.02.2014 r. – uczestniczył w posiedzeniu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- 14.02.2014 r. – uczestniczył w Poznaniu w spotkaniu z prof. Bronisławem Marciniakiem, rektorem UAM w Poznaniu, przewodniczącym KRUP oraz prof. Tadeuszem Więckowskim, rektorem PW we Wrocławiu, przewodniczącym Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola i Zielonej Góry.
- 20.02.2014 r. – wziął udział w Regionalnym Spotkaniu Menedżerów Ochrony Zdrowia w Gdańsku.
- 21.02.2014 r. – uczestniczył w posiedzeniu Prezydium KRASP, którego organizatorem była Politechnika Łódzka.
- 22.02.2014 r. – był gospodarzem Koncertu Noworocznego GUMed, który odbył się w Akademii Muzycznej w Gdańsku.

W dniu 10 lutego 2014 roku zmarł w USA

prof. Alan Roy Katritzky, FRS

wybitny chemik, światowa legenda chemii związków heterocyklicznych, doktor *honoris causa* naszej Uczelni. Ze smutkiem i żalem żegnamy wybitnego badacza, wychowawcę wielu pokoleń chemików i farmaceutów, wielkiego przyjaciela naszej Uczelni.

W dniu 22 lutego 2014 roku zmarł

Feliks Gussman

emerytowany, wieloletni pracownik Działu Technicznego Akademii Medycznej w Gdańsku. Zatrudniony był w Uczelni w latach 1958-1982 na stanowisku robotnika wysoko wykwalifikowanego. Z żalem żegnamy zasłużonego pracownika.

CIAŁO vs. ANATOM 1:1

Wystawa tablic Vesaliusa w Bibliotece Głównej GUMed

Historia książki i historia nauki bywają nierozzerwalne. Wydanie przez Adreasa Vesaliusa w 1543 roku *De humani corporis fabrica* określane jest mianem przewrotu kopernikańskiego w dziejach anatomii. Nie wynika to tylko ze zbieżności daty wydania *De revolutionibus orbium coelestium* Mikołaja Kopernika i *De humani corporis fabrica*, o czym przypomina dr Krzysztof Nierzwicki, kurator wystawy poświęconej temu monumentalnemu dziełu. Był to bowiem pierwszy podręcznik do anatomii napisany na podstawie przeprowadzonych sekcji zwłok ludzkich, a do przygotowania ilustracji zaangażowani zostali artyści z kręgu Tycjana. Sama osoba wielkiego uczonego, profesora anatomii na Uniwersytecie w Padwie i nadwornego lekarza cesarza Karola V, jak i jego dzieło były przedmiotem wielu opracowań.

Twórca nowoczesnej anatomii – jak określa się często Vesaliusa – urodził się przed pięciuset laty i właśnie następujące po sobie rocznice 470-lecie pierwszego wydania *De humani corporis fabrica* (przypadająca w roku 2013) oraz 500-lecie urodzin i 450-lecie śmierci Vesaliusa (przypadające w roku 2014) stały się pretekstem do przygotowania przez Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wystawy *Andreas Vesalius Traktat o budowie ciała ludzkiego – De humani corporis fabrica*. Wybrane ilustracje (dwadzieścia tablic) z dzieła Vesaliusa zostały powiększone do naturalnych rozmiarów człowieka, co pozwala w pełni docenić docieklivość badacza i kunszt ilustratora. Podkreślić należy fakt, że w organizację tego przedsięwzięcia zaangażowali się reprezentanci anatomii, historii medycyny i historii książki. Kuratorami wystawy są bowiem kierownik Zakładu Historii Medycyny i Pielęgniarstwa CM UMK dr hab. Walentyna Krystyna Korpalska, kierownik Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej CM UMK dr hab. Michał Szpinda, prof. UMK oraz dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu dr Krzysztof Nierzwicki. Tym bardziej cieszy fakt, że przeniesienie wystawy do Biblioteki Głównej na okres od marca do maja 2014 r. jest owocem współpracy Katedry Anatomii, Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Anatomicznego, Zakładu Historii i Filozofii Nauk Medycznych oraz Biblioteki Głównej GUMed.

Warto dodać, iż Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu posiada w swoich zbiorach egzemplarz drugiego wydania *De humani corporis fabrica* z roku 1555. W zbiorach Biblioteki Głównej GUMed znajduje się z kolei opublikowana w roku 1934 w Monachium pozycja zatytułowana *Andreas Vesalii Bruxellensis icones anatomicae* – reprint tablic anatomicznych z dzieła Vesaliusa.

JM Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
Biblioteka Główna GUMed,
Zakład Historii i Filozofii Nauk Medycznych GUMed,
Polskie Towarzystwo Anatomiczne Oddział Gdańsk,
mają zaszczyt zaprosić na otwarcie wystawy pt.

ANDREASA VESALIUSA

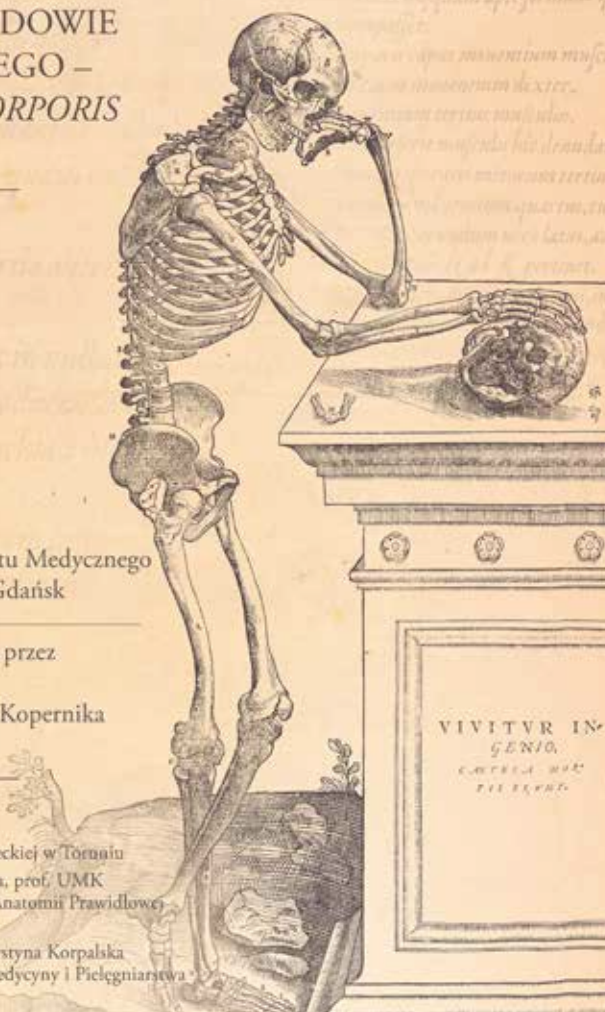
TRAKTAT O BUDOWIE CIAŁA LUDZKIEGO – DE HUMANI CORPORIS FABRICA 1543

4 marca 2014 r.
godz. 12.00

Biblioteka Główna
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Dębinki 1, 80-211 Gdańsk

Wystawa przygotowana przez
Collegium Medicum
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Kuratorzy wystawy:
dr Krzysztof Nierzwicki
Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu
dr hab. n. med. Michał Szpinda, prof. UMK
Kierownik Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej
CM UMK
dr hab. n. hum. Walentyna Krystyna Korpalska
Kierownik Zakładu Historii Medycyny i Pielęgniarstwa
CM UMK

VIVITUR IN
GENIO
CEREBRI
PIE LUMEN

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się 4 marca br. w budynku Biblioteki Głównej, gdzie jest eksponowana. Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy!

dr Bartłomiej Siek,
Biblioteka Główna

Piśmiennictwo:

1. Benini A., Bonar S. K.: Andreas Vesalius 1514-1564. Spine 1996, 21, 11, 1388.
2. Nierzwicki K.: Andreas Vesalius Traktat o budowie ciała ludzkiego – *De humani corporis fabrica* : wystawa w Bibliotece CM UMK. Forum Bibl. Med. 2012, 5, 2, 35.

Niezwykłe cenny dar dla małych pacjentów

Pracownia Diagnostyki Ultrasonograficznej i Biopsyjnej przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii GUMed wzbogaciła się o nowy ultranowoczesny aparat diagnostyczny Philips EPIQ, który będzie służył małym pacjentom pozostającym pod opieką ambulatoryjną i stacjonarną Kliniki.

Uroczystość przekazania aparatu odbyła się 14 lutego br. w budynku ufundowanym Uczelni w 2005 r. przez Fundację „Porozumienie Bez Barier”, utworzoną przez prezydentową Jolantę Kwaśniewską. Zakup aparatu był możliwy dzięki wspólnej dotacji trzech darczyńców: Fundacji „Porozumienie Bez Barier”, która ofiarowała 372 tys. zł, firmy Philips, która w formie upustu podarowała 200 tys. zł oraz Stowarzyszenia „Pomóż Dziecku Wyzdrowieć”, które wyasygnowało 150 tys. zł.

Przekazanie aparatu odbyło się w obecności władz Uczelni reprezentowanych przez prorektora ds. klinicznych prof. Andrzeja Basińskiego, dyrektora Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego mgr Ewę Książek-Bator oraz kierownika Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii dr hab. Elżbietę Adamkiewicz-Drożyńską, prof. nadzw. Przekazujących aparat sponsorów reprezentowali: Jolanta Kwaśniewska i Anna Drabik z Fundacji „Porozumienie Bez Barier”, Jarosław Lange i Rafał Józefacki z firmy Philips oraz Anna Balcerska ze Stowarzyszenia „Pomóż Dziecku Wyzdrowieć”.

Pracownia Diagnostyki Ultrasonograficznej i Biopsyjnej przy Klinice Pediatrii, Hematologii i Onkologii została zorganizowana i rozbudowana w budynku UCK, który został oddany do użytku w 2005 roku. Aktualnie w pracowni znajduje się 6 aparatów ultrasonograficznych, przy których pracują lekarze posiadający certyfikat Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego. Wszyscy zdobyli umiejętności pod kierunkiem dr. Wojciecha Kosiaka, który diagnostyką ultrasonograficzną dzieci zajmuje się od 23 lat.

Sponsorzy aparatury związani są z Kliniką od wielu lat. Fundacja Jolanty Kwaśniewskiej „Porozumienie Bez Barier” swoją działalność charytatywną na rzecz dzieci ciężko i przewlekle chorych prowadzi od 17 lat i otacza opieką większość ośrodków hematoonkologii dziecięcej na terenie całego kraju. Jej największym darem na rzecz gdańskiego ośrodka było sfinansowanie budowy czterdziestołożkowego obiektu na terenie UCK we współpracy z ówczesnymi władzami Uczelni w kadencji rektora prof. Wiesława Makarewicza, a przez wszystkie następne lata wspomagała Klinikę dążąc do rozbudowy budynku nr 12. Aparat Philips EPIQ jest obecnie jednym z najnowocześniejszych ultrasonografów na świecie. Pozwala na uzyskiwanie znakomitej jakości obrazów i daje możliwość warstwowego dzielenia oraz otrzymywania przekrojów w dowolnych płaszczyznach, co ma znaczenie w ocenie zajęcia poszczególnych narządów i tkanek. Szybkość i jakość uzyskiwanego obrazu w znaczącym stopniu wpływa na możliwość skrócenia czasu badania, szczególnie w przypadku diagnostyki noworodków i chorych w ciężkim stanie klinicznym.

Firma Philips, oprócz dotacji na zakup nowego aparatu, jest współorganizatorem Studenckiej Pracowni Edukacji Ultrasonograficznej dla potrzeb dy-

daktycznych i w znacznym stopniu przyczyniła się do rozwoju edukacji ultrasonograficznej wśród studentów i absolwentów gdańskiej Uczelni. Gdańskie Stowarzyszenie, wspierające od 7 lat realizację potrzeb pacjentów onkohematologicznych naszego województwa, sfinansowało zakup głowicy Matrix, która daje możliwość uzyskania rekonstrukcji trójwymiarowych badanych organów, a dzięki szybkości przetwarzania informacji obrazowanie 3D dostępne jest w czasie rzeczywistym.

Dr Wojciech Kosiak, przyszły użytkownik aparatu, prezentując sprzęt przedstawił zabranym krótki historyczny przegląd roli diagnostyki ultrasonograficznej w pediatrii oraz wskazał na jej dodatkowe walory, jakimi są możliwość realizacji przy łóżku chorego oraz akceptacja tego sposobu diagnostyki przez chore dziecko. O ocenie tego sposobu diagnozowania przez studentów świadczy liczba członków działającego przy Pracowni Studenckiego Koła Ultrasonograficznego – 280 studentów Wydziału Lekarskiego, zaś za przydatnością kliniczną przemawia liczba 12 tys. badań wykonywanych rocznie.

prof. Anna Balcerska,
em. kierownik Kliniki Pediatrii,
Hematologii i Onkologii

10 Jubileuszowa Akademia Dermatologii i Alergologii

Słupsk – Ustka, 6-9.02.2014

W przededniu XXII Światowego Dnia Chorego, w niedzielę 9 lutego br. zakończyły się w Ustce obrady 10 Jubileuszowej Akademii Dermatologii i Alergologii (10 ADA) zorganizowanej przez Sekcję Dermatologiczną Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Po raz dziesiąty, z inicjatywy gdańskiej Kliniki Dermatologicznej, zimą nad polskim morzem spotkali się wybitni specjaliści w dziedzinie dermatologii alergologii, pediatrii i chorób wewnętrznych. Patronat honorowy nad Akademią objęli rektorzy uczelni medycznych z Gdańska, Łodzi i Wrocławia, prezydent Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, prezes Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz konsultanci krajowi ds. alergologii i dermatologii, prezydent Słupska, burmistrz Ustki oraz starosta słupski.

Akademia Dermatologii i Alergologii adresowana jest tradycyjnie do lekarzy dermatologów, alergologów, pediatrów, lekarzy medycyny rodzinnej, internistów oraz wszystkich lekarzy, którzy pragną uaktualniać i poszerzać swoją wiedzę dotyczącą rozpoznawania i leczenia dermatoz alergicznych. Podczas Akademii istnieje możliwość dyskusji, wymiany doświadczeń i poglądów pomiędzy lekarzami różnych specjalności. Podczas całonocnych sesji często zadawane są trudne pytania prelegentom, którzy będąc uznanymi autorytetami i wybitnymi naukowcami mają możliwość zetknięcia się z codziennymi problemami leka-

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego 10 ADA prof. Roman Nowicki

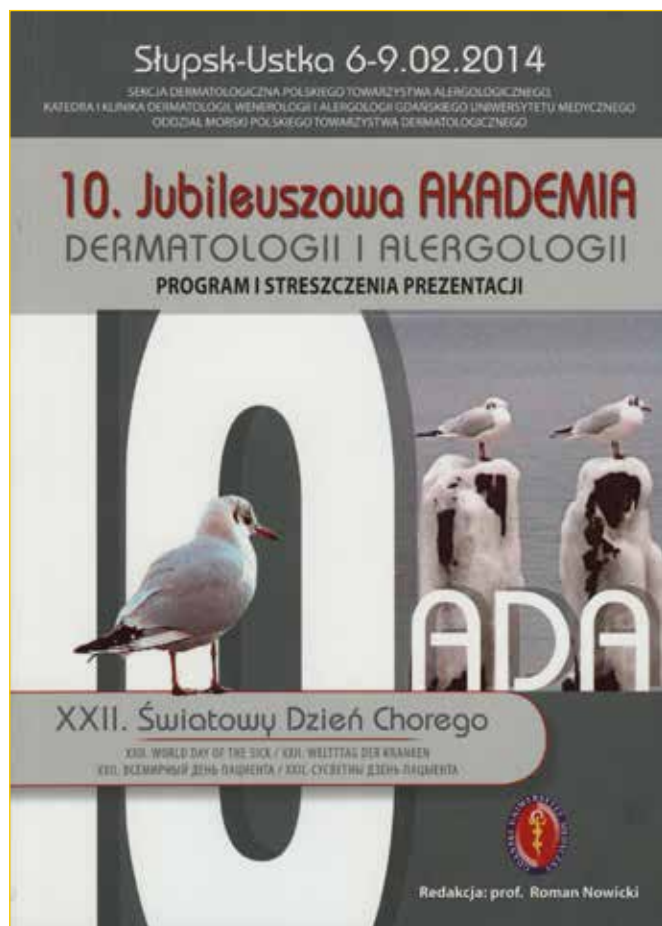
rzy praktyków i podzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem. Jest to znakomita okazja do integracji środowiska zajmującego się chorobami alergicznymi i chorobami skóry.

Program 10 Akademii Dermatologii i Alergologii był bardzo różnorodny: odbyły się 3 kursy specjalizacyjne, warsztaty dermatoskopowe, 11 sesji naukowo-szkoleniowych, podczas których przedstawiono 120 prezentacji i wykładów oraz dwie sesje, na których omówiono ciekawe przypadki kliniczne. W Akademii wzięło udział ponad 300 uczestników z kraju i zagranicy.

Wśród zaproszonych gości był przewodniczący Białoruskiego Towarzystwa Dermatologicznego prof. Władimir Adaszkievicz z Witebska, prezydent Polskiego Towarzystwa Alergologicznego prof. Bolesław Samoliński, prezes Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego prof. Jacek Szepletowski, konsultant krajowy w dziedzinie alergologii prof. Jerzy Kruszewski oraz liczni profesowie, kierownicy klinik dermatologicznych z Polski i zagranicy.

Jubileuszową Akademię otworzył rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Janusz Moryś oraz przewodniczący Komitetu Organizacyjnego 10 ADA prof. Roman Nowicki. Podczas otwarcia głos zabrali ponadto: prezydent Polskiego Towarzystwa Alergologicznego prof. B. Samoliński, prezes Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego prof. Jacek Szepletowski, konsultant krajowy w dziedzinie alergologii prof. Jerzy Kruszewski, prezydent Słupska Maciej Kobylński, burmistrz Ustki dr Jan Olech oraz starosta słupski Sławomir Ziemianowicz.

Podczas Jubileuszowej Gali Inauguracyjnej prof. Wiesław Makarewicz przypomniał sylwetkę profesora Tadeusza Pawłasa, organizatora i pierwszego kierownika Kliniki Dermatologii i Wenerologii Akademii Medycznej w Gdańsku. Podkreślił, że Profesor był nie tylko wybitnym dermatologiem, ale też miał piękną przeszłość jako uczestnik walk Legionów Polskich. Ponadto był także zamiłowanym muzykiem i fotografikiem. Prof. J. Szepletowski wygłosił wykład *Dermatologia 2014*, którego jedną z przewodnich myśli była refleksja nad przyszłością polskiej dermatologii. W wykładzie znalazła się m.in. sentencja, iż *by być dobrym klinicystą dermatologiem – konieczne jest kilkanaście lat nauki i doświadczenia, by zrobić peeling – miesiąc nauki, by wykonać zabieg botoxem – tydzień*. Dokąd więc zmierza polska dermatologia, w której wśród młodych adeptów odbywających specjalizację zaczynają dominować „krótkodystansowcy” dążą-

Od lewej: prezydent PT Alergologicznego prof. Bolestaw Samoliński, prezes PT Dermatologicznego prof. Jacek Szepietowski

cy do poznania tylko nielicznych tajemnic iniekcji kwasem hialuronowym i toksyną botulinową? Prof. B. Smoliński w wykładzie *Alergologia 2014* skupił się na konieczności stworzenia systemu opieki nad pacjentem z alergią w kraju, w którym alergolog już dziś nie jest w stanie otoczyć opieką nawet części tych, którzy tego wymagają. Objawy alergiczne zgłasza 40% naszego społeczeństwa, leczenia wymaga 25%. Co trzecie dziecko cierpi na alergię. Alergików przybywa u nas szybciej niż w innych krajach europejskich. W Polsce aż 80% ludzi chorych na astmę nie jest prawidłowo zdiagnozowanych, a tylko 15% dzieci i 25% dorosłych jest właściwie leczonych. Wyniki największych z przeprowadzonych dotychczas badań dotyczących chorób alergicznych w naszym kraju (ECAP) są wręcz porażające i świadczą o absolutnej porażce polskiej służby zdrowia, zarówno w zakresie diagnostyki, jak i właściwej opieki nad chorymi. Prof. B. Samoliński opracowuje m.in. system informacji internetowej, który umożliwi pacjentowi dotarcie do właściwego gabinetu w celu podjęcia leczenia schorzenia z kręgu alergii.

Ostatni wykład w jubileuszowej sesji inauguracyjnej wygłosił dr hab. R. Gawlik, który niezwykle interesująco omówił problem wpływu zmian klimatycznych na występowanie chorób alergicznych. Korzystne dla chorych na astmę i POCHP może być to, iż zimy stają się krótsze i łagodniejsze. Niestety, w obliczu rosnącej temperatury powietrza i wyższego stężenia CO₂ – nowe, egzotyczne rośliny są przenoszone w rejony, gdzie do tej pory nie występowały, co może być przyczyną rozwoju alergii na nowe, w kontekście lokalizacji, alergeny. Od kilku lat notuje się m.in. coraz wyższe stężenie pyłków ambrozji w Europie Środkowej i Wschodniej, rośliny, która uporczywie dokucza alergikom za oceanem.

Krajowy konsultant w dziedzinie alergologii prof. Jerzy Kruszewski brał czynny udział we wszystkich 10 edycjach Akademii Dermatologii i Alergologii

Uroczyste otwarcie Akademii odbyło się w Filharmonii w Słupsku, gdzie po części oficjalnej zagrała orkiestra Polskiej Filharmonii Sinfonia Baltica pod batutą Bohdana Jaromłowicza. Podczas koncertu solista J. Karwowski brawurowo grający m.in. na saksofonach wprowadził gości w znakomity nastrój, a międzynarodowy i międzypokoleniowy repertuar pozwolił spędzić wieczór w szampańskim humorze.

Odrębne sesje poświęcone były pokrzywce, atopowemu zapaleniu skóry, nowoczesnym metodom leczenia, łuszczycy, chorobom pęcherzowym, skórny manifestacjom chorób układowych oraz chorobom

infekcyjnym. Odbyła się też sesja międzynarodowa, podczas której przedstawiono erytrodermię u dzieci, epidemiologię astmy oskrzelowej u dzieci z rejonu grodzieńskiego na Białorusi i rejonu tarnopolskiego na Ukrainie. Na uwagę zasługiwał też referat na temat kiły wrodzonej i kiły ciężarnych na Białorusi.

W sesji dotyczącej pokrzywki, która cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem, zabrali głos znamienici wykładowcy, eksperci z dziedziny alergologii. Jako pierwsza zabrała głos prof. B. Rogala z Kliniki Chorób Wewnętrznych, Alergologii i Immunologii Klinicznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Przedmiotem jej wykładu były nowe doniesienia na temat przewlekłej pokrzywki. Profesor podkreśliła, iż wobec złożoności etiopatogenezy i różnorodności postaci klinicznych pokrzywki przewlekłej rozpoznanie przyczyn, jak również jej leczenie, należy do najtrudniejszych obszarów praktyki alergologicznej. Strategia leczenia polega na eliminacji czynnika sprawczego bądź, w przypadku jego niewykrycia, wdrożeniu możliwie najskuteczniejszego leczenia farmakologicznego zapewniającego pacjentowi ustąpienie zmian skórnych i świądu. Prof. B. Rogala podkreśliła, że najwyższy stopień rekomendacji w leczeniu pokrzywki przewlekłej mają leki przeciwhistaminowe.

Prof. Maciorkowska z Zakładu Medycyny Wieku Rozwojowego i Pielęgniarstwa Pediatrii UM w Białymstoku omówiła temat przewlekłej pokrzywki u dzieci, która występuje głównie między 6 a 11 rokiem życia. Profesor stwierdziła, że przyczyną pokrzywek przewlekłych u dzieci są najczęściej czynniki fizyczne (35-45% przypadków). Przewlekłe pokrzywki idiopatyczne występują w 50-60% przypadków. Ze względu na znaczne obniżenie jakości życia dzieci z przewlekłą pokrzywką potrzebne są dalsze badania nad ustaleniem czynników przyczynowych tej dermatozy.

Prof. A. Kasperska-Zajac z Kliniki Chorób Wewnętrznych, Dermatologii i Alergologii SUM w Katowicach opowiedziała o znaczeniu infekcji i systemowej reakcji zapalnej w pokrzywce. Profesor zwróciła uwagę, że zakażenia jawne klinicznie bądź utajone mogą u osób predysponowanych przyczyniać się do rozwoju tej choroby przy udziale różnych mechanizmów, w tym zjawisk o charakterze autoagresji. Zwróciła uwagę iż białko ostrej fazy (CRP) u wielu chorych może być markerem stopnia nasilenia zmian skórnych.

Konsultant krajowy z dziedziny alergologii prof. J. Kruszewski zaprezentował znaczenie, skuteczność i bezpieczeństwo nowoczesnych leków przeciwhistaminowych (bilastyny i rupatadyny) w leczeniu pokrzywki przewlekłej. Prof. Kruszewski omówił także temat reakcji anafilaktycznych i zasad postępowania w anafilaksji. Dr hab. M. Moniuszko z Kliniki Alergologii Chorób Wewnętrznych UM w Białymstoku przedstawił najnowszy konsensus postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w pokrzywce przewlekłej przyjęty w 2012 roku w Berlinie.

W sesji poświęconej łuszczycy zwrócono uwagę na rolę procesów autoimmunologicznych oraz hormonów w patogenezie łuszczycy. Szczególną uwagę skupiono na nowych możliwościach leczenia tej ciężkiej i przewlekłej choroby. Omówiono zasady kwalifikacji chorych do leczenia biologicznego, zasady programu lekowego w łuszczycy plackowatej, skuteczność leków biologicznych w długoterminowym leczeniu oraz bezpieczeństwo leków biologicznych.

W sesji poświęconej atopowemu zapaleniu skóry prof. Roman Nowicki przypomniał o metodzie mokrych opatrunków, powszechnie stosowanej m.in. w Europie Zachodniej, a wciąż niszowej w Polsce. Wspomniał także o konieczności ograniczania terapii miejscowej lekami steroidowymi w przypadkach nieuzasadnionych (przypomniał dziecko, u którego doszło do rozwoju pełnoobjawowego zespołu Cushinga po miejscowym stosowaniu glikokortykosteroidu przez kilka lat – przypadek opublikowany w *Our Dermatology Online*).

Ostatnia, lecz najbardziej bogata w wykłady sesja pierwszego dnia konferencji poświęcona była nowoczesnej terapii. Rozpoczął ją wykład prof. R. Kaliszana poświęcony trendom rozwojowym nowoczesnej farmakoterapii. Wykładowca podkreślił znaczenie rozwijającej się farmakoterapii personalizowanej, która systematycznie włączana jest do praktyki medycznej. Wskazał też na spadek entuzjazmu związanego z terapią genową. Prof. M. Sznitowska przybliżyła dermatologom różnice w dostępnych podłożach: lekobazie i eucerynie i wynikające z nich różnicowanie jakości maści przygotowywanych z niektórymi substancjami leczniczymi. Przedstawienie aktualnych trendów dotyczących wykorzystania substancji aktywnych w kosmeceutykach z podkreśleniem ich zalet, ale i wskazaniem zagrożeń, było tematem interesującego wykładu prof. W. Kamysza. Kolejne dwie prezentacje poświęcone były praktyce klinicznej. Pierwszy wykład dr hab. A. Szczerkowskiej-Dobosz dotyczył zastosowania metotreksatu w dermatologii, drugi prof. Z. Zdrojewskiego – zastosowania mykofenolatu mofetylu w chorobach autoimmunologicznych.

W drugim dniu konferencji dużym zainteresowaniem uczestników cieszyła się sesja alergologiczna. Prof. B. Panaszek szczegółowo omówił natychmiastowe reakcje alergiczne na kontaktowe alergeny drobnocząsteczkowe. Zwrócił uwagę, że w diagnostyce tych reakcji, oprócz klasycznych testów punktowych przydatne są testy skórne otwarte, test potarcia i okluzyjny test z haptenem. Bardzo ciekawy wykład wygłosił prof. C. Kowalewski, który przedstawił cechy kliniczne *filaggrin hand eczema*, szczególnej odmiany przewlekłego wyprysku rąk z podrażnienia, występującego u osób z mutacją filagryny. Żywą dyskusję wywołał referat prof. R. Śpiewaka, który omówił zagadnienia związane ze współzależnością alergii pokarmowej i wyprysku. Prof. B. Rogala w swoim wykładzie zwrócił uwagę na ryzyko występowania reakcji anafilaktycznych w przebiegu alergii pokarmowej. Eksperci w dziedzinie alergologii prof. W. Siłny oraz prof. M. Kaczmarski podkreślili istotny aspekt praktyczny prezentowanych problemów dotyczących alergii pokarmowej i jej roli w indukowaniu wyprysku.

Bardzo wielu uczestników konferencji wzięło udział w sesji poświęconej chorobom pęcherzowym, w której prof. C. Kowalewski i prof. K. Woźniak przedstawili europejskie wytyczne dotyczące diagnostyki i leczenia pęcherzycy oraz pemfigoidu, a także podzielili się własnymi doświadczeniami w terapii tych ciężkich schorzeń.

Odbyła się również niezwykle interesująca sesja międzynarodowa, podczas której prof. W. Adaszkiewicz przedstawił dramatyczne przypadki erytrodermii u dzieci, a prof. A. Szpakow zwrócił uwagę na zaskakujący wzrost częstości astmy oskrzelowej u dzieci z rejonu grodzieńskiego na Białorusi i rejonu tarnopolskiego na Ukrainie, przy jednocześnie niskim odsetku prawidłowego rozpoznawania choroby. Konsultant krajowy w

Wykład inauguracyjny przybliżający sylwetkę prof. Tadeusza Pawłasińskiego – pierwszego kierownika gdańskiej Kliniki Dermatologicznej wygłosił prof. Wiesław Makarewicz

dziedzinie dermatologii na Białorusi przybliżył problem właściwej diagnostyki chorób pęcherzowych posługując się bogatą dokumentacją fotograficzną.

Na uwagę zasługiwał też referat na temat kiły wrodzonej i kiły ciężarnych na Białorusi, przedstawiony przez prof. O. Pankratova, który podkreślił, że pomimo starań zarówno lekarzy, jak i organizacji publicznych, poziom zachorowań utrzymuje się na niezwykle wysokim poziomie. Może to wynikać z braku możliwości prowadzenia prawidłowej diagnostyki (m.in. kiły układu nerwowego u kobiet ciężarnych) i braku dostępności leków.

Wybitnie interdyscyplinarny charakter miała sesja dotycząca skórnych manifestacji chorób układowych. Prof. L. Brzezińska-Wcisło wygłosiła dwa wykłady, w których przedstawiła szerokie spektrum zmian skórnych występujących w przebiegu schorzeń endokrynologicznych oraz omówiła najczęstsze choroby włosów. Szczególną uwagę zwróciła na praktyczne aspekty diagnostyki i terapii różnych postaci łysienia. Doświadczenia Kliniki Dermatologii GUMed dotyczące diagnostyki mastocytozy u dzieci i ryzyka wystąpienia układowej postaci tej choroby w populacji pediatrycznej zaprezentowała dr hab. M. Lange. Zwróciła uwagę na ogromne znaczenie stężenia tryptazy mastocytowej w diagnostyce i rokowaniu u dzieci chorych na mastocytozę. Prof. E. Drożyńska przedstawiła toksyczne działanie cytostatyków na skórę, stanowiące skutki

Wiceprezydent Słupska Andrzej Kaczmarczyk wręcza pamiątkowe medale profesorom z Białorusi

uboczne terapii u dzieci z chorobą nowotworową oraz przedstawiła własne przypadki kliniczne. Pouczającym dla dermatologów był przypadek skórnej reakcji na cytostatyki, która w obliczu ustępowania nowotworu – nie nasilała się pomimo kontynuacji leczenia tym samym lekiem (a przecież podstawowym zaleceniem po wystąpieniu reakcji na lek jest jego odstawienie i nieordynowanie ponowne). To zjawisko ustępowania nie ma swojego wyjaśnienia – Profesor sugerowała rolę czynników modulujących wydzielanych przez sam nowotwór.

Dr J. Zaryczński w prezentacji dotyczącej diagnostyki płamicy Schönleina-Henocha wykazał, że oznaczenie stężenia D-dimerów znacznie ułatwia rozpoznanie i monitorowanie leczenia tej choroby u dzieci. Najnowsze doniesienia dotyczące diagnostyki i leczenia *pyodermy gangrenosum* omówiła dr hab. M. Sokołowska-Wojdyło, która zwróciła uwagę na współistnienie tej dermatozy z innymi chorobami, przede wszystkim ze schorzeniami hematologicznymi i autoimmunologicznymi oraz podkreśliła wielorakość zaleceń terapeutycznych, utrudniającą prowadzenie leczenia. Patogeneza choroby pozostaje nieznana, a jej tajemniczość podkreśla m.in. fakt, iż leki, które znajdują zastosowanie w terapii *pyodermy gangrenosum* należą też do panelu czynników zaostrzających lub wyzwalających chorobę (np. GM-CSF lub interferon).

W sesji dotyczącej chorób infekcyjnych przedstawiono kilka ciekawych prezentacji na temat zakażeń gronkowcowych i paciorkowcowych. Prof. W. Hryniewicz podkreśliła, że około 2/3 pacjentów z ranami przewlekłymi otrzymuje antybiotyki, średnio 2,3 kursu terapeutycznego w ciągu roku, mimo iż brak dowodów potwierdzających, że rutynowe, ogólnoustrojowe stosowanie antybiotyków wpływa na przyspieszenie gojenia ran przewlekłych. Rozpoznanie kliniczne zakażenia można postawić, gdy spełnione są następujące warunki: ropna wydzielina, gorączka powyżej 38°C, nasilenie dolegliwości bólowych, rumień i obrzęk 4 cm na obwodzie rany, wzrost ucieplenia skóry w tym samym obszarze oraz zwiększona ilość wysięku surowiczego. Dodatkowo może być obserwowana zmiana zabarwienia w obrębie ziarniny, słabe ziarninowanie, spowolnienie gojenia, cuchnący zapach oraz pęknięcia w ziarninie. Prelegentka zwróciła uwagę, iż wymaz z owrzodzenia jest bezwartościowy, gdyż nie pozwala na różnicowanie między kolonizacją a zakażeniem. Metodą z wyboru jest badanie ilościowe biopłatu tkanki. Duży nacisk położono na zakażenia wywołane przez paciorkowce grupy A, C, G, F i aktualne metody ich leczenia. Serię 3 wykładów dotyczących tej problematyki przedstawił dr A. Samet. Dr hab. W. Barańska-Rybak skupiła się na narasta-

Inauguracja Jubileuszowej 10 ADA w sali Filharmonii Słupskiej

jącym problemie zakażeń wywołanych przez pozaszpitalne szczepy MRSA. Infekcje te w odróżnieniu od szpitalnych zakażeń MRSA dotyczą przede wszystkim młodych, ogólnie zdrowych pacjentów, a ich przebieg bywa bardzo burzliwy. Aż 90% klinicznych zakażeń MRSA dotyczy skóry i tkanek miękkich, z czego 90% stanowią czyraki i cellulitis oraz martwicze zapalenie powięzi. Oszacowano, że 50% zastosowań antybiotyków u ludzi i 80% w weterynarii mogłoby być wyeliminowane bez jakichkolwiek negatywnych skutków. Jedyną efektywną drogą do redukcji selekcji i rozprzestrzeniania się szczepów opornych takich jak MRSA jest ograniczenie stosowania antybiotyków.

Przypadki kliniczne były w przeważającej części prezentowane przez asystentów Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed. Prezentowano między innymi przypadek zespołu Lyella wywołany Ibuprofenem, zapalenia skórno-mięśniowego u pacjentki ze wznową raka szyjki macicy, pokrzywki barwnikowej u bliźniąt jednojajowych, *xantogranuloma juvenile*. Przedstawiono także przypadki grzybicy o nietypowym przebiegu, omówiono przypadki świerzbu, które były rozpoznawane jako atopowe zapalenie skóry i inne choroby alergiczne, a także trudności w diagnostyce sarkoidozy u dziecka. Dr hab. W. Baran z Kliniki Dermatologii z Wrocławia przedstawił pozagenitalny przypadek liszaja płaskiego u 10-letniej dziewczynki oraz przypadki wyprysku mikrobowego, anetodermii oraz ogniskowej akralnej hiperkeratozy, a dr P. Brzeziński z Ustki zaprezentował przypadek wyprysku kontaktowego oraz choroby ziarniniakowej.

Uczestnicy 10 ADA uzyskali 32 punkty edukacyjne przyznane przez Okręgową Izbę Lekarską w Gdańsku, która również patronowała spotkaniu i była sponsorem wydania programu konferencji zawierającego streszczenia wszystkich prezentowanych wykładów. W trakcie konferencji wiele firm farmaceutycznych miało możliwość zaprezentowania swoich produktów lekarzom różnych specjalności.

Akademia Dermatologii i Alergologii była nie tylko wydarzeniem naukowym, lecz także stanowiła okazję do wielu spotkań towarzyskich podczas śpiewania szant z późniejszą huczną zabawą (niech żałują nieobecni!) oraz w trakcie wieczoru kapitańskiego.

dr Aleksandra Wilkowska,
dr hab. Magdalena Lange,
dr hab. Małgorzata Sokołowska-Wojdyło,
Katedra i Klinika Dermatologii,
Wenerologii i Alergologii

Obradom towarzyszyła wystawa firm farmaceutycznych, sprzętu do fototerapii i wydawnictw medycznych

Mgr Anna Grygorowicz powołana na drugą kadencję

Dyrektor Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego mgr inż. Anna Grygorowicz została powołana na kolejną, drugą już kadencję jako członek Zespołu Specjalistycznego do Spraw Infrastruktury Informatycznej Nauki na okres 29.01.2014-31.12.2016 roku. Zespół jest organem doradczym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a jego zadaniem jest opracowywanie propozycji strategii i kierunków rozwoju w zakresie infrastruktury informatycznej nauki, w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki, a także przygotowywanie założeń dotyczących rozwiązań organizacyjnych i technicznych w tym obszarze. Członkowie Zespołu opiniują składane przez jednostki naukowe wnioski odnoszące się do finansowania inwestycji z zakresu infrastruktury informatycznej oraz oceniają ich realizację. Do zadań Zespołu należy także ocena wykonania zadań dotyczących utrzymania, udostępniania i rozwoju Wirtualnej Biblioteki Nauki, w ramach której polskie środowisko naukowe może korzystać z najnowszych światowych źródeł naukowej informacji, takich jak: kolekcje czasopism wydawnictw Elsevier, Springer oraz Wiley, baz danych: Web of Science firmy Thomson Reuters, SCOPUS Elseviera oraz bazy EBSCO, a także czasopism *Nature* i *Science*.

Konferencja naukowa

HQ FORUM – Forum jakości w opiece zdrowotnej

Gdańsk 24-25.09.2014

Konferencja odbędzie się w dniach 24-25 września 2014 roku w Gdańsku. Jej nadrzędnym celem będzie wymiana poglądów, myśli, wyników badań oraz doświadczeń przedstawicieli świata nauki, a także praktyków z wiodących placówek medycznych oraz przedstawicieli samorządu administracji publicznej związanej z opieką zdrowotną.

Tematyka Konferencji:

- Bezpieczeństwo i zarządzanie ryzykiem w świadczeniu usług medycznych,
- Pomiar i jego rola w zarządzaniu jakością opieki zdrowotnej,
- Ekonomika i koszty jakości,
- Uwarunkowania formalno-prawne w zarządzaniu jakością,
- Koncepcje, systemy, metody i narzędzia w zarządzaniu jakością opieki zdrowotnej,
- Praktyki, programy wspomagające zarządzanie jakością opieki zdrowotnej,
- Rola kierownictwa i personelu w zarządzaniu jakością,
- Inne zagadnienia z zakresu szeroko rozumianego zarządzania jakością w opiece zdrowotnej.

Organizatorzy:

- Wydział Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej,
- Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego,
- Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,

- Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa Akademii Morskiej w Gdyni.

Patronat:

- prof. dr hab. inż. Henryk Krawczyk, rektor Politechniki Gdańskiej,
- prof. dr hab. Bernard Lammek, rektor Uniwersytetu Gdańskiego,
- prof. dr hab. Janusz Moryś, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
- prof. dr hab. Piotr Jędrzejowicz, rektor Akademii Morskiej w Gdyni.

Patronat honorowy

- Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Harmonogram Konferencji:

- do 14.02.2014 r. – przesłanie wypełnionych kart zgłoszeń
- do 21.03.2014 r. – przesłanie pełnych tekstów publikacji
- do 21.03.2014 r. – wczesny termin dokonania wpłat
- po 21.03.2014 r. do 11.04.2014 r. – podstawowy termin dokonania wpłat
- 24-25.09.2014 r. – Konferencja.

Więcej informacji:

- www.hqforum.zie.pg.gda.pl
- e-mail: hqforum@zie.pg.gda.pl

Sprawozdania z posiedzeń Senatu GUMed

Posiedzenie 16 grudnia 2013 roku

Zgodnie z tradycją, grudniowe posiedzenie Senatu rozpoczęło od ślania się opłatkiem i składania życzeń świątecznych. Najlepsze życzenia Senatorom złożył rektor prof. Janusz Moryś oraz dyrektor Hospicjum im. Księdza Dudkiewicza ks. Jędrzej Orłowski.

Senat

- pozytywnie zaopiniował wniosek w sprawie powierzenia dr. hab. Bogusławowi Baczkowskiemu funkcji kierownika II Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu,
- ponownie odrzucił wniosek w sprawie powierzenia dr. hab. Jackowi Sznurkowskiemu funkcji kierownika Katedry i Kliniki Ginekologii, Ginekologii Onkologicznej i Endokrynologii Ginekologicznej.

Senat podjął Uchwały w sprawie:

- zmiany Uchwały Nr 20/2013 Senatu z dnia 27.05.2013 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I roku studiów w GUMed w roku akademickim 2014/2015,
- narzutu kosztów ogólnouczelnianych w działalności usługowej, usługowo-badawczej i szkoleniowej,
- odmowy zgody na podwyższenie kapitału zakładowego InnoBaltica Sp. z o.o.

Senat również:

- zatwierdził nawiązanie porozumienia o bezpośredniej współpracy pomiędzy Gdańskim Uniwersytetem Medycznym oraz Flensburg University of Applied Sciences,
- zapoznał się z prezentacją restrukturyzacji Uniwersyteckiego Centrum Stomatologicznego.

Na zakończenie mgr Ewa Książek-Bator, dyrektor naczelna UCK przedstawiła ocenę finansową Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego.

Posiedzenie 27 stycznia 2014 roku

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski w sprawie

- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia o współpracy pomiędzy GUMed a Tbilisi State Medical University.

Senat podjął Uchwały w sprawie:

- zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach stacjonarnych, jeżeli są to studia na drugim lub kolejnym kierunku studiów w formie stacjonarnej,
- wysokości kosztów pośrednich w odniesieniu do działalności naukowo-badawczej, finansowanej ze źródeł krajowych,
- regulaminu rozpatrywania wniosków o przyznanie nagród Rektora GUMed dla nauczycieli akademickich za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne lub za całokształt dorobku naukowego.

Senat zatwierdził uzupełnienie składów następujących komisji senackich:

- Komisji Statutowej
- Komisji Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich
- Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów
- Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów
- Komisji Budżetu i Finansów
- Komisji Wydawnictw
- Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Senat zatwierdził doc. Ewę Pilarską na członka Rady Społecznej UCMMiT.

W sprawach bieżących rektor prof. Janusz Moryś poinformował Senat, że kilka dni wcześniej spotkał się z premierem Donaldem Tuskiem oraz z marszałek Ewą Kopacz, którzy potwierdzili, że biorąc pod uwagę stan finansów publicznych, obecnie nie jest możliwe wprowadzenie nowej inwestycji do budżetu państwa. Rektor wraz z dyrektorem UCK Ewą Książek-Bator podjęli decyzję o poszukiwaniu pożyczki bankowej w wysokości 20 mln zł na sfinansowanie przygotowania projektu nowego szpitala.

mgr Urszula Skatuba

In memoriam

Wspomnienie o Profesorze Alanie R. Katritzkym

W dniu 10 lutego br. zmarł profesor Alan Roy Katritzky, FRS (Fellow of the Royal Society) światowa legenda chemii związków heterocyklicznych, doktor *honoris causa* naszej Uczelni z 1994 roku. Urodzony w 1928 r. w Londynie profesor Alan R. Katritzky posiadał polskie korzenie. Jego dziadek pod koniec XIX wieku wyemigrował z terenu obecnej Wielkopolski do Wielkiej Brytanii.

Profesor był uczniem i współpracownikiem dwóch laureatów nagrody Nobla – Sir Roberta Robinsona (Uniwersytet w Oxfordzie) oraz Lorda Alexandra Todda (Uniwersytet w Cambridge), gdzie uzyskał stopnie doktora filozofii i doktora nauk (D.Phil., Ph.D. i Sc.D.). Już we wczesnej młodości wykazywał wybitne uzdolnienia naukowe, niezłomny charakter oraz sprawność organizacyjną. Był współzałożycielem (*Fellow Founder*) Churchill College University of Oxford, a w wieku 35 lat, po odrzuceniu propozycji objęcia katedry chemii na uniwersytecie w Monachium, został desygnowany na stanowisko profesora i dziekana – założyciela (*founding-dean*) Wydziału Chemii w tworzonej wówczas Uniwersytecie Wschodniej Anglii w Norwich. Charakteryzowany jako *breathhtakingly young, abrasively dynamic and with the firmest ideas* był orędownikiem poszerzenia dostępu młodzieży do szkół wyższych, posiadał też własną wizję funkcjonowania nowej placówki uniwersyteckiej. Wzorem Uniwersytetu Oksfordzkiego, program studiów skoncentrował na dyscyplinach *stricte* chemicznych, a do opartego na wykładach systemu edukacyjnego wprowadził istotne elementy „tutorialu” w prostej linii zaczerpnięte z Oxbridge. Ponadto, cechą szczególną placówki w Norwich, która funkcjonowała pod nazwą School of Chemical Sciences (obecnie School of Chemistry), było intensywne kształcenie doktorów chemii na potrzeby laboratoriów badawczych przemysłu chemicznego i farmaceutycznego. Wypracowany model edukacji, nietypowy dla większości uniwersytetów amerykańskich, Profesor realizował konsekwentnie także po objęciu w 1980 roku prestiżowego stanowiska Kenan Profesora oraz funkcji dyrektora Florida Center for Heterocyclic Compounds na Uniwersytecie Florydy w Gainesville w USA. Cotygodniowe rozmowy indywidualne (*individual meetings*), spotkania grupowe (*group meetings*) i sesje problemowe (*problem sessions*) pamiętają uczniowie i współpracownicy z całego świata, w tym z Wydziału Farmaceutycznego naszej Uczelni: dr Franciszek Sączewski – 1984 r. i 1989 r., dr Wojciech Kuźmierkiewicz – 1986 r. i 1990 r., dr Bogusław Pilarski – 1988 r., dr Jarosław Sławiński – 1988 r. i dr Krzysztof Ośmiatowski – 1990 r. Ponad 300 doktorantów i 500 współpracowników (w tym 5 z Wydziału Farmaceutycznego GU-Med) mogło poczuć atmosferę Pembroke lub Magdalen College w Oxfordzie uprawiając z Profesorem i Tutorem w jednej osobie żeglarstwo i windsurfing, grając w szachy i piłkę nożną, oglądając filmy lub spożywając obiad w Jego domu, podczas którego wraz z żoną Lindą podawał do stołu.

Swoje zainteresowanie chemią związków heterocyklicznych Profesor objaśniał krótkim stwierdzeniem – *Life is heterocyclic*. Spośród miliarda znanych substancji chemicznych 80% posiada strukturę heterocykliczną. Obok kwasów nukleinowych, cukrów, koenzymów i witamin, heterocykle tworzą zręby większości leków, środków ochrony roślin, barwników i materiałów wysokoenergetycznych. Prace Profesora z jednej strony przyczyniły się do rozwiązania wielu problemów natury teoretycznej, takich jak aromatyczność, tautomeria i reaktywność związków heterocyklicznych, z drugiej zaś mają ogromny walor praktyczny polegający na opracowaniu narzędzi umożliwiających określenie zależności pomiędzy strukturą a właściwościami związków organicznych oraz opracowaniu nowych wydajnych metod syntezy che-

micznej, które znalazły zastosowanie w przemyśle chemicznym i farmaceutycznym. Profesor był konsultantem lub współpracownikiem ponad 80 firm przemysłowych z Europy i Ameryki Północnej, a badania realizowane na zlecenie przemysłu były głównym źródłem pozyskiwania funduszy na utrzymanie liczącego 40 osób zespołu.

Efektem niezwyklej aktywności publikacyjnej Profesora jest ponad 2170 oryginalnych prac eksperymentalnych i ponad 200 woluminów książkowych, w tym monumentalne serie monograficzne i encyklopedyczne – *Advances in Heterocyclic Chemistry* (111 tomów), *Comprehensive Heterocyclic Chemistry* (11 tomów), *Comprehensive Organic Functional Group Transformations* (7 tomów) oraz pierwszy nowoczesny podręcznik adresowany do studentów i doktorantów – *Handbook of Heterocyclic Chemistry*. Znaczenie tego dorobku dla nauki światowej potwierdza ponad 48 tys. cytowań.

Działalność badawcza i edukacyjna przyniosła Profesorowi wiele zaszczytnych wyróżnień: ponad 30 tytułów profesora i doktora *honoris causa* (w tym tytuł nadany w 1994 r. przez Akademię Medyczną w Gdańsku), Tilden Medal of the Royal Society of Chemistry, the Robert Robinson Lectureship, Cope Award of the American Chemical Society oraz dziesiątki innych. Profesor był członkiem American Society for the Advancement of Science (*Fellow of AAAS*) a także członkiem zagranicznym wielu instytucji i towarzystw naukowych, w tym członkiem zagranicznym Polskiej Akademii Nauk i członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

W przenośni, ale i w sensie dosłownym Profesor sam w sobie był Instytucją Naukową. W roku 1997 ufundował nagrodę „A.R. Katritzky Junior Award” dla młodego naukowca przyznawaną regularnie przez International Society of Heterocyclic Chemistry. W roku 2000 założył fundację charytatywną ARKAT USA, której zadaniem jest promowanie wiedzy i badań naukowych w zakresie chemii heterocyklicznej oraz wydawanie darmowego, dostępnego za pośrednictwem Internetu (*open access*) czasopisma ARKIVOC. Profesor pomyślał również o przyszłości. W 2013 roku dokonał wysokiej dotacji fi-

Santander Universidades sponsorem innowacyjnych projektów GUMed

Projekt *Wpływ immunosupresji na właściwości antyagocytarne bakterii izolowanych od pacjentów po przeszczepie nerki* kierowany przez dr. Tomasza Jarzembowskiego z Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Stomatologicznym otrzymał dofinansowanie w kwocie 120 tys. zł w ramach programu Santander Universidades, zarządzanego w Polsce przez Bank Zachodni WBK. Bank uznał, że projekt posiada duży potencjał rozwoju dla naszej Uczelni oraz stwarza możliwość komercjalizacji na rynku medycznym, co stanowi jedno z założeń Programu. W konkursie koordynowanym przez Stanowisko ds. Innowacji i Transferu Wiedzy wzięło udział pięć wniosków ocenianych pod kątem innowacyjności oraz możliwości wdrożenia rezultatów badań do gospodarki.

Współpraca Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z Bankiem Zachodnim WBK sięga już lat 2011 i 2012, kiedy to pro-

jekt realizowany przez SKN Fizjoterapia w Pediatrii otrzymał środki sponsorskie w wysokości 15 tys. zł netto. W 2012 roku Uczelnia i Bank podpisały umowę o współpracy, w ramach której zaplanowano realizację projektów mających na celu wspieranie działalności badawczej oraz podnoszenie jakości edukacji.

Bank Zachodni WBK należy do globalnej grupy finansowej Santander i realizuje w Polsce program Santander Universidades (santanderuniversidades.pl), którego celem jest wspieranie projektów badawczych i edukacyjnych, promocja mobilności oraz przedsiębiorczości pracowników i studentów szkół wyższych, jak również wsparcie projektów z zakresu nowych technologii. Współpraca Banku Zachodniego WBK z uczelniami wynika z polityki odpowiedzialności społecznej przyjętej przez Grupę Santander.

Fundacja Global Language

Fundacja Global Language to polska organizacja pozarządowa z siedzibą w Gdańsku, która zajmuje się rozwiązywaniem problemów społecznych w Indiach. Wspiera dzieci i kobiety żyjące w slumsach i na obszarach wiejskich poprzez osobiste zaangażowanie polskich wolontariuszy w każdym wieku w projektach krótkoterminowych.

Pomoc i wyjazdy wolontariuszy są możliwe jedynie dzięki wsparciu i pomocy indywidualnych darczyńców i przedsiębiorstw, mediów oraz wszystkich instytucji, którym cel wydaje się słuszny. Fundacja apeluje o zaangażowanie, pomoc i życzliwe wsparcie przedsięwzięć dotyczących organizacji projektów wolontariatu krótkoterminowego dla ludzi w każdym wieku, by mogli pomagać w edukacji i opiece zdrowotnej.

Fundacja realizuje swoje cele poprzez bezpośrednie wsparcie indyjskich organizacji pozarządowych, nawiązując współ-

pracę i realizując wspólne projekty Polska – Indie oparte o wolontariat krótkoterminowy. Stawia na wolontariat krótkoterminowy, w ramach którego Polacy niezależnie od wieku, wykształcenia i doświadczenia będą mogli wyjeżdżać do pracy na rzecz indyjskich organizacji wykorzystując swoje talenty i umiejętności. Zaprasza do współpracy osoby aktywne zawodowo, poszukujące nowych wartości i doświadczeń zawodowych. Opieka medyczna, edukacja (muzyka, taniec, fotografia, nowe technologie, język angielski) pomoc społeczna, walka z bezrobociem to główne problemy, które Fundacja Global Language wspiera w Indiach. Każdą pomoc przyjmie z wielką wdzięcznością.

O Fundacji obszerniej w *Gazecie AMG* 6/2013.

nansowej na rzecz Uniwersytetu Florydy z myślą o utworzeniu stanowiska „Katritzky Chair” dla wybitnego badacza zajmującego się chemią związków heterocyklicznych. W ten sposób, a przede wszystkim mocą własnych dokonań, nasz Mistrz i Nauczyciel przejdzie do historii. Uroczystości poświęcone pamięci profesora Alana R. Katritzky’ego odbędą się 22 marca 2014 roku w sali audytorijnej Harm Museum w Gainesville.

Zegnamy Cię Profesorze.

prof. dr hab. Franciszek Sączewski,
kierownik Katedry i Zakładu Technologii
Chemicznej Środków Leczniczych

KRS: 0000442155
BOŚ BANK Konto: 82 1540 1098 2095 9113 3438 0003

Więcej informacji:

www.globallanguage.pl

tel. +48 530 403 003

fundacja@globallanguage.pl

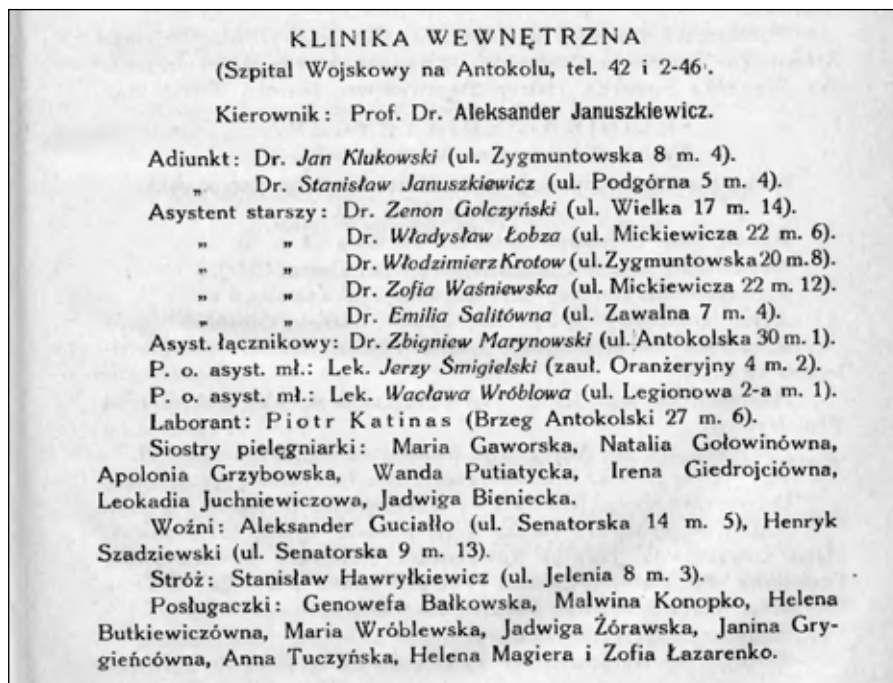

z *Wilna* do *Gdańska*

2

Wacława Wróblowa (1905–2000)

Ze składu osobowego Wydziału Lekarskiego USB w roku akademickim 1936-1937

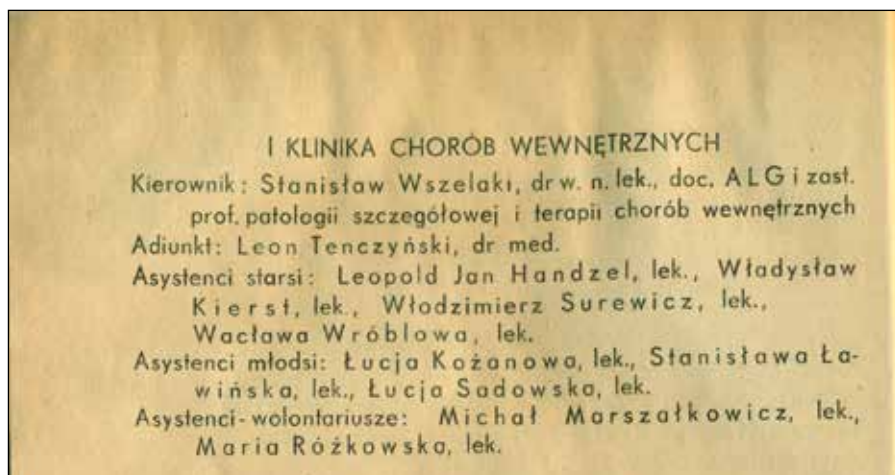
Wacława Wróblowa urodziła się 6 marca 1905 r. w miejscowości Czaje w województwie białostockim jako córka Aleksandra Mikołajczyka. Wraz z rodzicami zamieszkała w 1918 r. w Wilnie, gdzie w 1926 r. ukończyła Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej i uzyskała świadectwo dojrzałości. Po rocznej przerwie podjęła w 1927 r. studia lekarskie na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Absolutorium uzyskała 15 grudnia 1932 r., a dyplom lekarza 26 czerwca 1933 r. Po odbyciu obowiązkowej rocznej praktyki podjęła pracę 1 października 1934 r. jako wolontariusz w I Klinice Chorób Wewnętrznych kierowanej przez prof. Aleksandra Januszkiewicza. Po roku, tj. od 1 października 1935 r., została zatrudniona jako młodszy asystent, a od 1 września 1938 r. aż do zamknięcia Uniwersytetu przez władze litewskie pracowała w charakterze starszego asystenta. W okresie okupacji, najpierw bolszewickiej, a następnie niemieckiej, za wyjątkiem trzymiesięcznego okresu kiedy kierowała oddziałem tyfusowym w Szpitalu Zakaźnym, pracowała w Wilnie jako lekarz rejonowy. Wyszła za mąż 12 lipca 1925 r. za Kazimierza Juliana Wróbla, pracownika umysłowego Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie. Na początku wojny został on wywieziony przez bolszewików w głąb Rosji, tam trafił do Armii Andersa, z którą przeżył szlak bojowy. Po wojnie mieszkał w

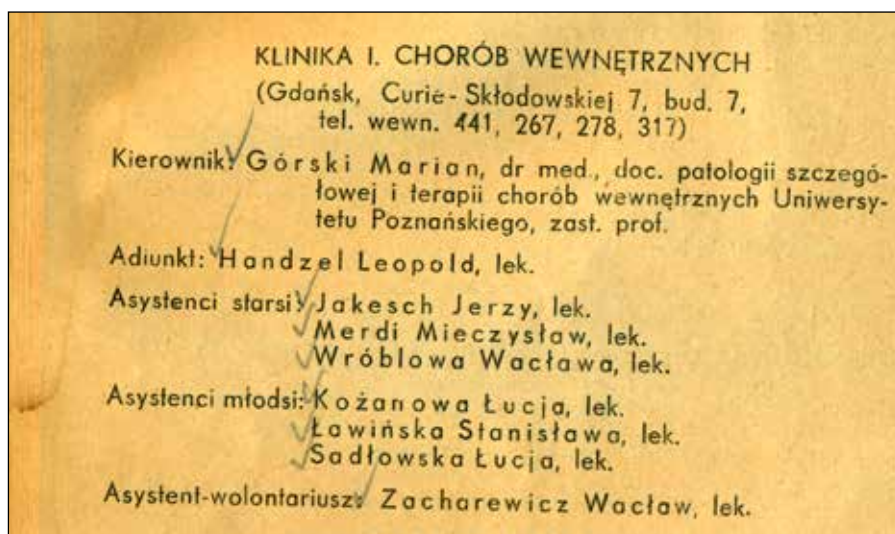
Sopocie, gdzie zmarł 3 grudnia 1954 r. Syn Jerzy Wacław Wróbel, urodzony 26 kwietnia 1940 r., ukończył studia lekarskie w Akademii Medycznej w Gdańsku. Pracował w Katedrze i Zakładzie Biochemii AMG, gdzie uzyskał stopień naukowy doktora. Wyjechał na stałe do Stanów Zjednoczonych, gdzie obecnie pracuje jako lekarz.

Po zakończeniu wojny, wiosną 1945 r., rodzina repatriuje się do Polski i osiedla

się w Sopocie. Wacława Wróbel z dniem 19 listopada 1945 roku podejmuje pracę jako starszy asystent w Klinice Chorób Wewnętrznych w organizującej się Akademii Lekarskiej w Gdańsku (ALG). Katedra Chorób Wewnętrznych powstała w ALG w roku 1946 pod kierownictwem przybyłego z Łodzi prof. Mściwoja Seme-
rau-Siemianowskiego i obejmowała dwie kliniki (vide skład osobowy w roku akademickim 1947/1948). Tutaj, w I Klinice

Ze składu osobowego Wydziału Lekarskiego ALG w roku akademickim 1947-1948

Ze składu osobowego Wydziału Lekarskiego ALG w roku akademickim 1948-1949

Chorób Wewnętrznych, pracuje najpierw pod kierunkiem prof. Stanisława Wszelakiego, a następnie prof. Mariana Górskiego-

go i uzyskuje 27 kwietnia 1951 r. stopień naukowy doktora na podstawie pracy *Wczesne i odległe wyniki leczenia mety-*

lotiouracylem nadczynności tarczycy na podstawie materiału I Kliniki Chorób Wewnętrznych AM w Gdańsku za okres 1947-1920. Od 1976 r. obejmuje w Klinice stanowisko adiunkta. Habilitowała się 31 marca 1963 r. w Akademii Medycznej w Gdańsku na podstawie rozprawy pt. *Guzkowe zapalenia tętnic*. W działalności naukowej początkowo interesowała się chorobami trzustki, ogłaszając na ten temat pierwszą pracę naukową w *Nowinach Lekarskich* w 1938 r. Zajmowała się też wieloma innymi zagadnieniami, ale głównymi osiągnięciami naukowymi dr hab. Wróblowej były badania nad chorobami tkanki łącznej, kolagenozami, a w szczególności dotyczące diagnozowania i leczenia guzkowego zapalenia tętnic. Wyniki tych badań wprowadzała z dużym powodzeniem do praktyki klinicznej.

Była przede wszystkim dobrym klinicystą i utalentowanym nauczycielem akademickim. Wobec chorych wykazywała ogromne zaangażowanie i profesjonalizm. W I Klinice Chorób Wewnętrznych kierowanej początkowo przez prof. Stanisława Wszelakiego, a następnie przez prof. Mariana Górskiego pracowała nieprzerwanie przez 25 lat aż do przejścia na emeryturę 30 września 1970 r. Pełniła przez wiele lat funkcję ordynatora oddziału męskiego i nieformalnego zastępcy kierownika Kliniki.

Ostatnie lata swojego życia spędziła w Stanach Zjednoczonych, dokąd przeniosła się w ślad za synem. Zmarła 19 października 2000 r. w miejscowości Vienna w stanie Wirginia w Stanach Zjednoczonych. Po śmierci Jej prochy spoczęły na Cmentarzu Katolickim w Sopocie.

oprac. W. Makarewicz

PHARMACOKINETIC & PHARMACODYNAMIC MODELING
 June 26-28, 2014
 Gdańsk, Poland

"Thank you for the excellent PK/PD course. I really enjoyed the lectures and the 'Pearls of Wisdom'.
 EGT, May 2007"

William J. Jusko, PhD
 SUNY Distinguished Professor and Chair of Pharmaceutical Sciences at the University of Buffalo and Director of the Center of Excellence in Pharmacokinetics and Pharmacodynamics. He is Editor-in-Chief of *JPDR*, has authored over 500 publications, consults for the FDA, NIH, and the pharmaceutical industry, and is listed in the *Most Highly Cited in Pharmacology*.

Donald E. Mager, PhD
 Associate Professor of Pharmaceutical Sciences at the University of Buffalo. He has served as Visiting Professor at the University of Paris, Descartes and the Advisory Committee on Clinical Pharmacology to the FDA. His research involves PK/PD systems analysis with particular interest in anti-cancer and immunomodulatory pharmacotherapy.

and guest speakers:
Wacław Krzyżanowski, PhD
 Associate Professor of Pharmaceutical Sciences at the University of Buffalo
Paweł Wójcik, PhD
 Associate Professor of Pharmaceutical Sciences at the Medical University of Gdańsk

University at Buffalo
 The State University of New York

Królewski Hotel, 1 Ołowianka Str., 80-751 Gdańsk, Poland
 more information: ☎ +1 (716) 645 4831 ✉ mis@buffalo.edu 🌐 www.PKPDGdansk.com

Warsztaty

Gdański Uniwersytet Medyczny we współpracy z Uniwersytetem w Buffalo organizuje w dniach 26-28 czerwca br. w Gdańsku (Hotel Królewski, Ołowianka 1) szkolenie *Pharmacokinetic and Pharmacodynamic Modeling*.

Dla uczestników z Polski przewidziana jest osobna rejestracja na stronie

<http://www.pkpdgdansk.com/rejestracja/>

Ponadto 10 osób z Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed będzie mogło wziąć udział w kursie bez konieczności uiszczenia opłaty rejestracyjnej. Zostanie ona pokryta ze środków KNOW. O wyborze decyduje kolejność zgłoszeń.

Szczegółowe informacje na temat szkolenia można znaleźć na stronie

<http://www.pkpdgdansk.com>

Międzynarodowa Studencka Konferencja Naukowa

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
WSZYSTKICH STUDENTÓW
DO UDZIAŁU

stn

**W XXII MIĘDZYNARODOWEJ STUDENCKIEJ
KONFERENCJI NAUKOWEJ W GDAŃSKU
24-26.04.2014**

NAGRODA **GRAND PRIX**
&
**PUBLIKACJA W PIŚMIE
POLISH ANNALS OF MEDICINE**
DLA NAJLEPSZEJ PREZENTACJI SPOŚRÓD WSZYSTKICH SESJI

TERMIN SKŁADANIA ABSTRAKTÓW - 10.03.2014

WIECEJ INFORMACJI NA STRONIE INTERNETOWEJ
DOLĄCZ DO NAS NA FACEBOOKU!

issc.gumed.edu.pl
facebook.com/ISSC.Gdansk

Gdański Uniwersytet Medyczny i Studenckie Towarzystwo Naukowe zapraszają studentów oraz młodych lekarzy na XXII Międzynarodową Studencką Konferencję Naukową ISSC (22nd International Student Scientific Conference for Students and Young Doctors). Konferencja odbędzie się w dniach 24-26 kwietnia 2014 r. Podczas trzech dni obrad w programie znajdzie się 15 sesji naukowych poświęconych następującym specjalnościom: interna, dermatologia, pediatria, kardiologia, neurologia, psychiatria, ortopedia, onkologia, ginekologia, chirurgia, stomatologia, farmakologia, chemia medyczna i zdrowie publiczne. Ponadto odbędzie się Case Report Session, podczas której uczestnicy zaprezentują najciekawsze przypadki kliniczne. Najlepsza spośród wszystkich prac zostanie uhonorowana Grand Prix i publikacją w *Polish Annals of Medicine*.

Zgłoszenie udziału krok po kroku:

1. Rejestracja i utworzenie konta na stronie internetowej: <http://www.issc.gumed.edu.pl/registration/index.php>
2. Terminy dotyczące zgłaszanych prac:
 - zgłaszanie tytułów prac: do 21 lutego 2014 r.
 - termin wysyłania abstraktów: do 10 marca 2014 r.
3. Opłata rejestracyjna:
 - studenci i młodzi lekarze spoza GUMed – 60,00 zł
 - studenci GUMed – 40,00 zł.

Międzynarodowa Studencka Konferencja Naukowa ISSC umożliwi prezentację własnych projektów naukowych realizowanych indywidualnie oraz w ramach działalności studenckich kół naukowych. Po raz pierwszy podczas XXII Konferencji będzie można zaprezentować najciekawsze przypadki kliniczne podczas sesji Case Report. Celem Konferencji jest wyłonienie najlepszych młodych naukowców, których prace zostaną nagrodzone. Przewiduje się wystąpienie gościa specjalnego. Na wcześniejszych Konferencjach gośćmi specjalnymi byli: prof. Walter Sigenthaler (Szwajcaria), prof. Vladimir Petrovich Skulachev (Rosja), prof. Ewa Bobber (Niemcy), prof. Lucedio Greci (Włochy), prof. Martin A. Acquardo (USA) oraz wielu innych.

Więcej informacji:

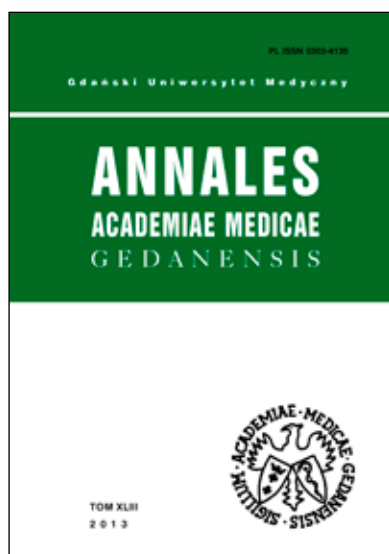
- stn@gumed.edu.pl
- <http://www.issc.gumed.edu.pl/index.php>
- <https://www.facebook.com/ISSC.Gdansk>

Redakcja *Annales Academiae Medicae Gedanensis*

przypomina o terminie
nadsyłania prac

Redakcja przypomina, że termin nadsyłania prac do *Annales Academiae Medicae Gedanensis* upływa z dniem 31 marca br.

Regulamin wraz z niezbędnymi formularzami dostępny jest na stronie <http://www.anales.gumed.edu.pl/>

Operacja Trójkąt zakończona sukcesem

Trzystu pięćdziesięciu studentów uczelni medycznych z Białegostoku, Krakowa, Lublina, Łodzi, Poznania, Warszawy, Wrocławia, Szczecina oraz Zabrza uczestniczyło w dniach 10-12 stycznia br. w pierwszej od pięciu lat w Gdańsku konferencji naukowo-szkoleniowej pt. *Operacja Trójkąt*. Organizatorem spotkania, które odbyło się w Atheneum Gedanense Novum byli członkowie Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii – Oddział Gdańsk. Podczas *Operacji Trójkąt* studenci wykonali rejs po kurortach: Stomatologii Wieku Rozwojowego, Stomatologii Zachowawczej, Periodontologii oraz Chirurgii Szczękowo-Twarzowej. W ramach relaksu zażyli trochę psychologii i fizjoterapii. Ster – patronat honorowy nad konferencją objął prof. Janusz Moryś, rektor GUMed, a patronat naukowy dr hab. Barbara Kocharńska, prof. nadzw., kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej. Nad bezpiecznym powrotem do portu czuwała *Turystyka Medyczna*.

Konferencję otworzyła prof. Barbara Kocharńska. Kilka słów do zebranych wygłosił także prof. Marcin Gruchała, prorektor ds. studenckich. Wykład *Uraz zębów – Ups! I co dalej?* wygłosiła dr hab. Katarzyna Emerich, prof. nadzw. GUMed, kierownik Katedry i Zakładu Stomatologii Wieku Rozwojowego. O fazie *recall* podczas leczenia chorób przyzębia w związku z leczeniem implantologicznym oraz ortodontycznym opowiedziała lek. dent. Magdalena Pawełczyk-Madalińska z Prywatnej Praktyki Stomatologicznej FAN-DENT z Gdańska. Kolejna prezentacja dotyczyła występowania ubytków niepróchnicowych u osób narażonych na długotrwały kontakt z chlorem na pływalniach autorstwa lek. dent. Magdaleny Urban, lek. dent. Pauli Mróz oraz lek. dent. Agnieszki Jezierskiej. Opowiadała o tym lek. dent. Magdalena Urban.

Prelekcję o profilaktyce chorób zawodowych u lekarzy stomatologów pt. *Bóle przeciążeniowe u stomatologów – co na-*

Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii (PTSS) jest stowarzyszeniem zrzeszającym młodych, aktywnych adeptów kierunku lekarsko-dentystycznego. Towarzystwo ma na celu prowadzenie szeroko pojętej działalności upowszechniającej i popularyzującej osiągnięcia stomatologii, medycyny i kultury polskiej poprzez integrację środowiska studentów i młodych lekarzy stomatologów.

leży wiedzieć wygłosił lek. Ryszard Biernat, kierownik Centrum Rehabilitacji Ruchowej im. Stefana Bołoczek z Olsztyńskiej Szkoły Wyższej. Po przerwie studenci obejrzeli film o pierwszym na Pomorzu zabiegu całkowitej resekcji i rekonstrukcji stawu skroniowo-żuchwowego z wykorzystaniem sztucznej protezy stawu. Operację przeprowadził zespół lekarzy z Katedry i Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej i Stomatologicznej GUMed kierowanej przez prof. Adama Włodarkiewicza we współpracy z prof. Marcinem Kozakiewiczem (UM w Łodzi). Prezentację poprowadziła dr Barbara Drogoszewska.

W związku z prowadzonym programem edukacyjnym Denta-lassist uczestnicy dowiedzieli się, dzięki Dorocie Kazalskiej, jak radzić sobie z trudnymi pacjentami, a prof. Barbara Kocharńska opowiedziała jak należy przygotować stomatologicznie pacjenta do zabiegu przeszczepu szpiku. Na zakończenie lek. dent. Igor Foltyn z Prywatnej Praktyki Stomatologicznej Projekt Uśmiech przedstawił fakty i mity o turystyce medycznej.

Jesteśmy niezwykle wdzięczni wszystkim za okazaną pomoc. Jeszcze raz serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do tak dużego sukcesu. Ukłony kierujemy też w stronę sponsorów – firm GlaxoSmithKline oraz Philips. Bez ich pomocy nie dopłynęlibyśmy cało i szczęśliwie do brzegu.

Agnieszka Maj,
studentka V roku kierunku lekarsko-dentystycznego

Jubileuszowe urodziny zasłużonego chirurga

Żołnierz i lekarz

z Profesorem Zygmuntom Jonasem rozmawia prof. Wiesław Makarewicz

Proszę przyjąć od redakcji Gazety AMG najserdeczniejsze gratulacje z okazji zbliżającego się pięknego jubileuszu 91 urodzin. Życzymy Panu Profesorowi z całego serca dobrego zdrowia i nieustającej pogody ducha. Jak doszło do tego, że został Pan lekarzem i wybitnym chirurgiem?

Urodziłem się 14 kwietnia 1923 r. w Poznaniu, rodzeństwa nie miałem. Mój ojciec był oficerem Wojska Polskiego w stopniu kapitana, matka nie pracowała. Dzieciństwo spędziłem w Grudziądzu i już od dziecięcych lat moim marzeniem i fascynacją był zawód lekarza, a szczególnie chirurga. Grudziądz był miastem, w którym stacjonowało dużo jednostek wojskowych. Były tam kawaleria, piechota, artyleria, lotnictwo i szpital wojskowy. Wybuch wojny w 1939 r. przerwał moją naukę w Gimnazjum im. Króla Jana III Sobieskiego. Już w drugim dniu wojny, gdy z rodzicami transportem kolejowym opuszczaliśmy Grudziądz, pociąg został zaatakowany nalotem bombowym Luftwaffe. Wynik bombardowania był tragiczny. Byłem świadkiem śmierci mojego Ojca, a Matka

z otwartym złamaniem obu kości podudzia znalazła się w szpitalu i straciłem z nią na długo kontakt. Jako siedemnastolatek zostałem skierowany przez Arbeitsamt w Grudziądzu do pracy jako robotnik w warsztacie hydraulicznym. Ten sam Arbeitsamt wysłał mnie w 1942 r. do obozu we Francji, gdzie w rejonie Le Mans pracowałem pod Calais przy budowie nadbrzeżnych umocnień.

Jeszcze przed inwazją aliantów w Normandii w 1943 r. nawiązałem kontakt z francuskim ruchem oporu. Po przejściu weryfikacji, krótkim przeszkoleniu i zaprzysiężeniu otrzymałem przydział do pułku pancernego I Dywizji Pancernej Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, dowodzonej przez gen. Maczka, wyposażonego w czołgi typu Cromwell.

Jako jeden z 5 członków załogi czołgu zajmowałem stanowisko przedniego strzelca karabinu maszynowego. Mój udział w akcji bojowej trwał do momentu, gdy w czasie wypierania Niemców czołg został poważnie uszkodzony na minie. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie doznałem cięższych obrażeń ciała poza długotrwałym i uciążliwym bólem karku. Przyczyna została ujawniona przypadkowo znacznie później, gdy na wykonanym zdjęciu RTG stwierdzono stan po złamaniu kręgu szyjnego. Znaczne uszkodzenie czołgu spowodowało, że zostałem wycofany z dalszej akcji i transportem morskim odesłany do Anglii. Tam zostałem odkomenderowany na dalsze szkolenie do Centrum Wyszczolenia Pancernej Szkoły Podchorążych Wojsk Pancernych. Szkolę ukończyłem z drugą lokatą, otrzymując dyplom i stopień kaprała podchorążego.

Jakie były Pańskie dalsze losy po zakończeniu wojny w maju 1945 r.?

Jak wielu żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie stanąłem przed dylematem wracać do Polski czy pozostać w Anglii lub wyjechać do innego kraju? Nasi dowódcy i Brytyjczycy namawiali do wstąpienia do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia oraz pozostania chwilowo w Anglii. Łączyło się to ze złożeniem przysięgi na wierność królowi i władzom Wielkiej Brytanii, co stanowiło dla mnie poważny pro-

blem moralny. Zwlekąłem więc z decyzją. Pojawiła się możliwość dalszego uczenia się i uzyskania matury. Wraz z rówieśnikami będącymi w podobnej sytuacji życiowej zgłosiłem się do Polskiego Liceum i Gimnazjum Męskiego im. Juliusza Słowackiego w Szkocji (Polish College for Boys), do którego zostałem przyjęty po zdaniu egzaminu wstępnego. Kierowała nami chęć uzupełnienia zaległości w nauce. Warunki bytowe jak i do nauki były bardzo spartańskie. Szkoła musiała korzystać z różnych lokali i kilka razy zmieniała miejscowości. Ostatecznie zostaliśmy ulokowani na obrzeżu małej szkockiej miejscowości Garelochhead koło Helensburgh, blisko jeziora Loch Lomond. Mieszkaliśmy po 12-14 osób w blaszanych barakach o półokrągłych, beczkowatych dachach, na otwartym terenie oddalonym od drogi. Na środku stał stalowy piecyk opalany drewnem, okna znajdowały się na płaskich ścianach szczytowych. Wykłady odbywały się w takich samych lub nieco większych barakach wyposażonych w stół i ławki. Prowadzone były przez sześć dni w tygodniu, bez przerw wakacyjnych. Po dwóch latach nauki przystąpiłem do matury i w lutym 1947 r. otrzymałem świadectwo dojrzałości.

Po uzyskaniu przeze mnie matury należało podjąć decyzję odnośnie dalszej przyszłości. Udałem się do Londynu do Pol-

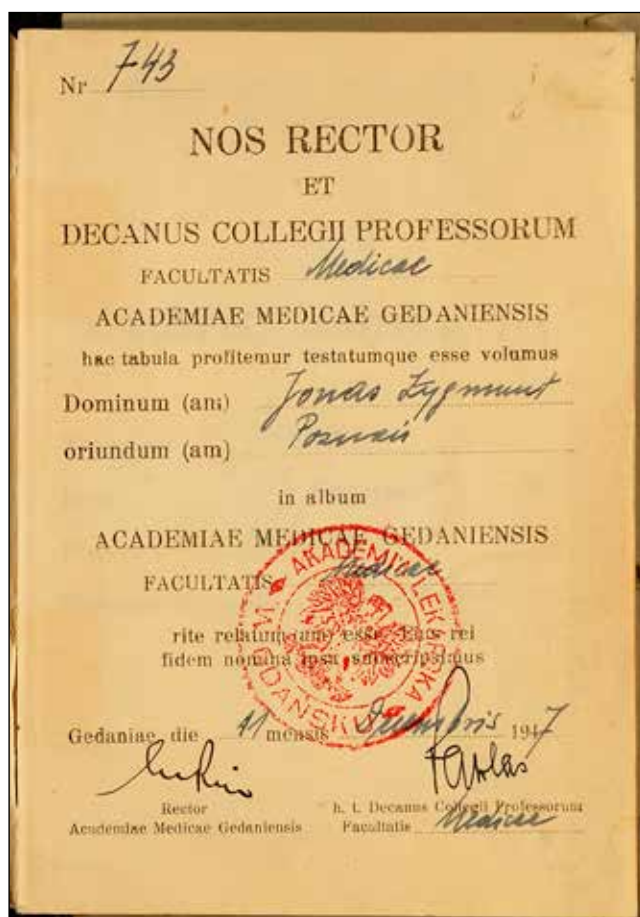
Polish College for Boys w Szkocji, stoją od lewej: Bohdan Urbanowicz, Zbigniew Siemaszko, Zygmunt Jonas, Roman Mirkowski, NN, w przysiadzie Henryk Rubinstein i Zdzisław Nowak (1946 r.)

skiej Misji Wojskowej. W rozmowie z pułkownikiem reprezentującym polskie władze w kraju, uzyskałem zapewnienie, że po powrocie do kraju nie będę miał trudności z tytułu służby wojskowej na Zachodzie jak też, że będę miał możliwość studiowania. Ułatwiło mi to podjęcie decyzji o repatriacji. Przeniesiono mnie wówczas do specjalnego obozu w północnej Szkocji w Thurso, gdzie zostaliśmy rozbrojeni i pozbawieni pasów. Praktycznie izolowani w zamkniętym obozie oczekiwaliśmy na transport do Polski. Do kraju wróciłem statkiem m/s Medina Victory w maju 1947 r. przybijając do nabrzeża w porcie gdańskim.

Jak doszło do spełnienia dziecięcych marzeń i rozpoczęcia studiów na Wydziale Lekarskim Akademii Lekarskiej w Gdańsku?

Po krótkich formalnościach moja brytyjska matura została w kraju uznana i mogłem pod koniec lata 1947 roku przystąpić do egzaminu wstępnego na Wydział Lekarski Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Egzamin zdałem i zostałem przyjęty. Na tym samym roku studiowali ze mną późniejsi profesorowie: Zdzisław Wajda, Irena Jabłońska-Kaszewska, Henryk Drażkowski, Jan Domaniewski, Konstanty Leonowicz, Zbigniew Korolkiewicz, Edward Nartowicz, Julian Stolarczyk, Jan Skrzypek, Stanisław Tomaszunas i Henryk Szarmach. Zamieszkałem w Domu Studenta, który mieścił się we Wrzeszczu na terenie dzisiejszego Szpitala Psychiatrycznego na Srebrzysku. Warunki były spartańskie, komunikacja prawie nie funkcjonowała. Czasami do tramwaju na ul. Grunwaldzkiej trzeba było maszerować pieszo.

W trakcie studiów pochtaniałem wiadomości z chirurgii i często chodziłem jako wolontariusz na dyżury do Kliniki kierowanej przez prof. Kornela Michejdę. Kończąc studia w 1952 r. chciałem podjąć pracę w Uczelni. Marzyłem o chirurgii, ale obowiązywał wtedy system nakazów pracy. Niestety na zatrudnienie w Uczelni nie miałem szans, bo jako osoba, która powróciła do kraju z Zachodu, byłem traktowany jako ideologicznie podejrzany i politycznie niepewny. Szczęśliwie w tym czasie dr Tadeusz Starościak, adiunkt II Kliniki Chirurgicznej, został oddelegowany do Elbląga na ordynatora oddziału chirurgicznego w Szpitalu Miejskim im. Jerzego Gromkowskiego i zgodził się mnie przyjąć. Bez trudu uzyskałem nakaz pracy do Elbląga i tam w 1955 r. uzyskałem I stopień specjalizacji z chi-

rurgii ogólnej. Specjalizacja spotęgowała moją fascynację chirurgią. Cztery lata pracy w elbląskim szpitalu, przychodni oraz pogotowiu zmuszały często do podejmowania trudnych decyzji, ale wzbogaciły w doświadczenie zawodowe. Niebawem w 1956 r. zwolnił się etat asystenta w II Klinice Chirurgicznej AMG kierowanej przez prof. Kazimierza Dębickiego. Ponieważ interesowała mnie torakochirurgia i kardiologia zgłosiłem się do konkursu, który wygrałem i zostałem zatrudniony jako asystent. W Klinice uzyskałem w 1960 r. II stopień specjalizacji z chirurgii ogólnej. Praca w Klinice przy bardzo szerokim zakresie różnych zabiegów chirurgicznych, obejmujących też torakochirurgię i kardiologię, dawała mi pełną satysfakcję zawodową. Profesor namówił mnie do przygotowania pracy doktorskiej. Badanie diagnostyczne przepływu krwi przez jamy serca, z użyciem nośnika w postaci albuminy ludzkiej znakowanej jodem J^{131} nie było w owym czasie szerzej stosowane. Były to badania pionierskie mające weryfikować trafność rozpoznania. W 1964 r. uzyskałem stopień naukowy doktora na podstawie pracy *Ocena przydatności radiokardiografii w rozpoznawaniu wad nabytych serca*. W II Klinice Chirurgii od 1969 r. objąłem stanowisko adiunkta. W 1970 r. odbyłem trzymiesięczny staż kardiologiczny w klinice Uniwersytetu Karla Marksa w Lipsku (Klinik für Hertz und Gefaesschirurgie, Karl Marx Universität) kierowanej przez profesora Herbsta. Zapoznałem się tam z operacjami serca w krążeniu pozaustrojowym, którego wtedy w Gdańsku jeszcze nie mieliśmy. Zaobserwowałem też sposób wykonywania operacji Waterstona, która w dobranych przypadkach zastępowała operację Blallocka u dzieci z chorobą siniczą. Dzięki temu mogłem jako pierwszy wprowadzić tę metodę u nas i zdołałem zoperować 32 dzieci. W 1973 r. zostałem powołany na konsultanta wojewódzkiego w zakresie

chirurgii w ówczesnym województwie elbląskim; funkcję tę sprawowałem do czasu reformy administracyjnej województw w kraju. Do moich obowiązków należało wówczas nadzorowanie pracy oddziałów chirurgicznych w 9 szpitalach oraz przewodniczenie w egzaminach specjalizacyjnych na I stopień z chirurgii ogólnej. Jednocześnie, prowadząc dalsze badania dzieci z wadami serca, przygotowywałem w Klinice rozprawę habilitacyjną pt. *Wartość radiokardiografii w rozpoznawaniu wad wrodzonych serca*. Na jej podstawie uzyskałem w 1973 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie kardiologii i zostałem mianowany docentem.

Jak to się stało, że niebawem zaczął Pan kierować oddziałem chirurgicznym w Szpitalu Miejskim w Gdyni?

Ku memu zaskoczeniu i czego nie ukrywam, braku zachwytu, władze rektorskie AMG podjęły w 1975 r. decyzję o tzw. „detaszowaniu” kilku docentów na stanowiska ordynatorów do różnych trójmiejskich szpitali. Obejmując tam stanowiska pozostawialiśmy zatrudnieni na etatach docentów w Akademii Medycznej i byliśmy nadal członkami Rady Wydziału Lekarskiego. Ja objąłem oddział chirurgiczny w Szpitalu Miejskim w Gdyni, który dzięki temu zyskał status oddziału szkolącego praktycznie studentów medycyny AMG. Był to duży oddział liczący 86 łóżek. Zatrudniał 12 asystentów, przyjmował w 2 przychodniach oraz prowadził codzienny ostry dyżur.

Na zdjęciu rodzinnym obok Profesora siedzą od lewej: młodsza córka Ewa, rehabilitantka, żona Bogumiła, lekarka specjalistka rehabilitacji, nad nią córka Izabela, specjalistka okulistyki

Początkowo wykonywałem tam też operacje kardiologiczne, jak komisurotomie i perikardiektomie. Szybko wycofałem się z tego, ponieważ Akademia Medyczna właśnie pozyskała, dzięki staraniom doc. Mirosławy Narkiewiczowej, możliwość korzystania z krążenia poza-

ustrojowego. Roczna liczba wykonywanych operacji była pokazna. Udało mi się w Gdyni zgromadzić dobry zespół doświadczonych chirurgów i oddział pracował bardzo sprawnie stanowiąc zabezpieczenie chirurgiczne dla północno-zachodniej części województwa. Pracując w Gdyni prowadziłem wykłady dla studentów AMG i egzaminowałem z chirurgii. Uczestnicząc w posiedzeniach Rady Wydziału miałem stały kontakt z macierzystą Uczelnią i jej życiem codziennym. Pod moim kierunkiem 12 chirurgów uzyskało II stopień specjalizacji i 18 lekarzy I stopień specjalizacji w zakresie chirurgii.

W trakcie pracy w Gdyni zostałem w 1991 r. powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Uczelni, a w 1993 r. Rektor AMG uhonorował mnie nagrodą indywidualną I stopnia. Za swoją działalność zostałem odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznaczeniami resortowymi i medalami uczelnianymi. Zatrudnienie w Uczelni zakończyłem 2003 r. przechodząc na emeryturę.

Co Pan Profesor uważa za swoje najbardziej wartościowe osiągnięcie zawodowe?

Sądzę, że bardzo znaczącym i ważnym było wprowadzenie wykonywania w owym czasie operacji Waterstona. Ten zabieg wykonywany u dzieci do 4 roku życia ratował życie małym pacjentom ze skomplikowanymi wrodzonymi wadami serca, którym towarzyszyła sinica, np. z tetralogią Fallota. Zabieg ten skutkował bardzo znaczącą poprawą stanu ogólnego i wydolności oddechowej tych dzieci. Niektóre z operowanych dziewczynek w wieku dojrzałym nawet urodziły dzieci! Pracując z dr. Tadeuszem Starościakiem wprowadziliśmy także własną modyfikację metody wytwarzania przetoki żołądkowej z zastosowaniem wstawki jelitowej.

Poproszę o kilka słów o Pańskiej rodzinie, w której także nie brakuje lekarzy.

Moja żona, która poślubiłem w 1964 r. jest lekarzem, specjalistą rehabilitacji. Kieruje Zakładem Rehabilitacji w Szpitalu św. Wojciecha w Gdańsku. Córka Izabela jest lekarzem, specjalistą w zakresie okulistyki i dobrym zabiegowcem. Drugą córką Ewa ukończyła studia w Akademii Wychowania Fizycznego na kierunku odnowy biologicznej, uzyskała specjalizację w zakresie rehabilitacji i jest asystentką w szpitalu w Gdańsku. Zięć jest też lekarzem, doktorem habilitowanym medycyny, cenionym specjalistą w zakresie kardiologii inwazyjnej. Cztero wnuków uczęszcza do liceum, bądź studiuje medycynę. W domu trudno więc uniknąć rozmów na tematy zawodowe, a najbliższa rodzina mogłaby obsadzić gabinety lekarskie w dużej przychodni.

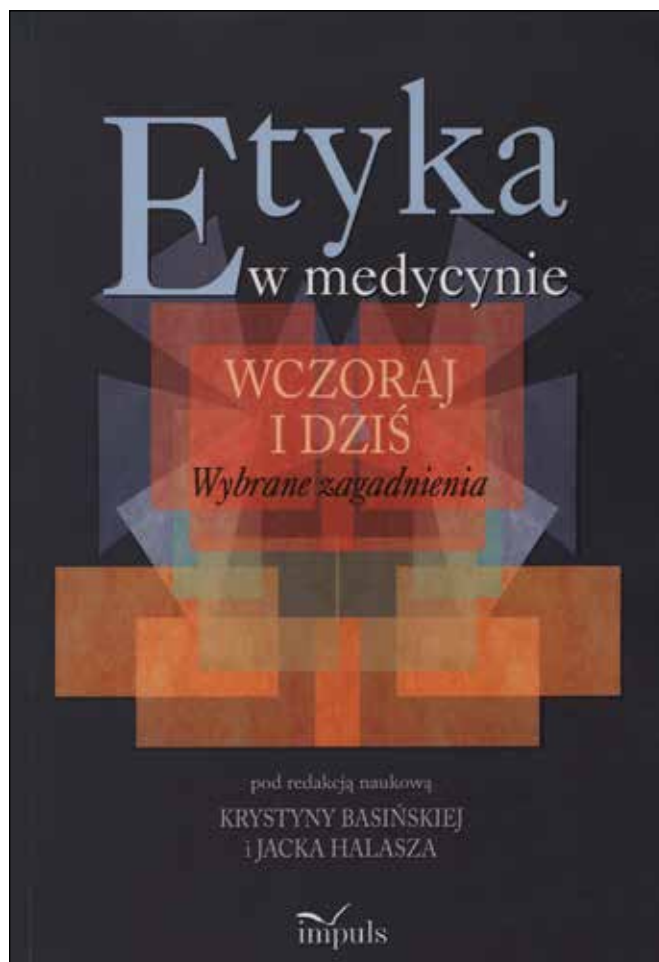
Proszę łaskawie zdradzić co Pana utrzymuje w tak dobrej kondycji? Czy ma Pan jakieś szczególne zainteresowanie, hobby?

Interesuję się na bieżąco wszystkim co dzieje się na świecie. Czytam wydawnictwa omawiające II wojnę światową oraz ilustrowane wydawnictwa naukowe. Lubię słuchać muzyki poważnej i operowej. Chętnie spędzam czas podróżując. Moim hobby jest filatelistyka, posiadam pokaźny zbiór znaczków pocztowych, w tym w szczególności poświęcony tematyce Czerwonego Krzyża i akcji związanych z medycyną, zwalczaniem zakażeń i epidemii. Dobre zdrowie zawdzięczam ruchliwemu trybowi życia, dobrej atmosferze w życiu rodzinnym i częściowo zapewne dobrym genom.

Bardzo dziękuję za miłą i interesującą rozmowę. Życzę dalszego dobrego zdrowia. Proszę także przyjąć wraz z Małżonką najserdeczniejsze gratulacje z okazji przypadającego w tym roku jubileuszu 50-lecia Waszego małżeństwa.

□

Polecamy Czytelnikom

Etyka w medycynie wczoraj i dziś. Wybrane zagadnienia. Red. Krystyna Basińska i Jacek Halasz. Oficyna Wydawnicza „Impuls”. Kraków, 2013. ISBN 978-83-7850-522-8

Słowo wstępne

[...] W pierwszej części książki umieszczono opracowania dotyczące etyki medycznej z dawnych czasów, sięgających Hipokratesa, wczesnochrześcijańskich korzeni etyki lekarskiej oraz późniejszych okresów refleksji etycznych reprezentowanych przez wspaniałych lekarzy humanistów, takich jak Władysław Biegański czy Tadeusz Kielanowski.

W dalszej części monografii znalazły się opracowania dotyczące obecnych problemów etycznych w praktyce medycznej, takich jak odchodzenie medycyny od idei humanistycznych i od człowieka, który przecież powinien być w centrum jej działania. Bioetyka, jej status metodologiczny i wybrane problemy z nią związane to problematyka zawarta w trzeciej części. Nie pominięto palących problemów etycznych współczesnej medycyny i ochrony zdrowia wynikających z uwarunkowań ekonomicznych. Poza indywidualnymi opracowaniami Czytelnicy znajdą skróconą dyskusję panelową, która toczyła się między znanymi przedstawicielami medycyny i bioetyki. [...]

prof. Janina Suchorzewska

Książka jest pokłosiem konferencji *Etyka w medycynie wczoraj i dziś. W XX-lecie śmierci prof. Tadeusza Kielanowskiego*, zorganizowanej przez Zakład Etyki oraz Zakład Historii i Filozofii Nauk Medycznych GUMed w dniach 26-28 września 2013 r.

Gdański Bieg Lekarzy nie tylko dla zawodowców

Po raz czwarty organizowany jest Gdański Bieg Lekarzy. W tym roku wiosenna edycja imprezy odbędzie się w sobotę 26 kwietnia. W zawodach mogą uczestniczyć wszyscy lekarze i lekarze dentyści wraz z rodzinami oraz studenci Wydziału Lekarskiego. Organizowane dwa razy do roku spotkania biegowe przeznaczone są zarówno dla tych, którzy chcą spróbować swoich sił w rywalizacji o medale, jak również amatorów, chcących miło i aktywnie spędzić wiosenny weekend.

Trasa poprowadzona zostanie na terenie Parku Nadmorskiego im. Ronalda Reagana w Gdańsku, a biegacze rywalizować będą na dwóch dystansach. Podobnie jak podczas poprzednich edycji zawodów, bieg główny rozegrany zostanie na 10 km. Dla tych, którzy lepiej czują się na krótszych odcinkach, zaplanowano również wariant o połowę krótszy.

Biuro zawodów, start oraz meta ulokowane będą w pobliżu Wejścia D do Parku (ul. Dąbrowszczaków). Trasa przebiegać będzie przez wytyczone i oznakowane szutrowe alejki oraz spacerowe chodniki. Rozpoczęcie rywalizacji zaplanowano na godzinę 13.

Wśród uczestników, którzy ukończą Bieg na zadeklarowanym dystansie, niezależnie od wyniku, rozlosowane zostaną nagrody. Na najlepszych w poszczególnych kategoriach czekają okazjonalne medale. Zgłoszenia przyjmowane są poprzez formularz rejestracyjny na stronie turniejelekarzy.vcard.pl

Impreza organizowana jest pod patronatem Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku i wpisana została do ogólnopolskiego kalendarza imprez sportowych Naczelnej Izby Lekarskiej.

Gdański Bieg Lekarzy odbył się po raz pierwszy w październiku 2012 r. W trzech dotychczas zorganizowanych imprezach

z tego cyklu udział wzięli medycy z Gdańska, Gdyni, okolic Trójmiasta, a nawet Elbląga, Szczecinka i Wrocławia.

Do zobaczenia na starcie!

Łukasz Skorupa,
Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej

Festiwalowa studniówka

Na 100 dni przed inauguracją Bałtyckiego Festiwalu Gdański Uniwersytet Medyczny zajmuje 2 miejsce pod względem liczby wprowadzonych rekordów wśród wszystkich jednostek uczestniczących w XII BFN. Zgłoszone 49 imprez plasuje GU-Med tuż za przodującym Uniwersytetem Gdańskim. Nauki medyczne zajmują zaś 1 miejsce wśród 31 dyscyplin tegorocznego Festiwalu.

Szczegółowy program VII Medycznego Dnia Nauki zostanie tradycyjnie opublikowany w majowym numerze *Gazety AMG*. Bieżące informacje na temat akcji można znaleźć na stronie medycznydziennauki.gumed.edu.pl.

Zaproszenie na posiedzenie naukowo-szkoleniowe

Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego
oraz firma TEVA

zapraszają 12 marca 2014 r. o godz. 11
do Hotelu MERA w Sopocie

W programie:

- Pokaz przypadków klinicznych,
- *Skuteczność i bezpieczeństwo Cyklosporyny w dermatologii* – dr Aleksandra Wilkowska, Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed,
- Warsztaty firmy Medical Marketing Services (MMS) na temat aspektów prawnych dotyczących współpracy lekarzy z firmami farmaceutycznymi oraz efektywnej współpracy z pacjentem.

Jestem sama, ale nie samotna

Z lek. Krystyną Doening-Skulską, beneficjentką Fundacji Pomocy Lekarzom Seniorom rozmawia prof. Wiesław Makarewicz

Jakie drogi zaprowadziły Panią do Gdańska ?

Urodziłam się w Krakowie w rodzinie lekarskiej, mój ojciec był urologiem. Studiowałam medycynę na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Krakowie. Dyplom lekarza otrzymałam w roku 1969. Wkrótce po studiach, w 1973 r. podjęłam pracę w Ostródzie, gdzie pracowałam półtora roku. W 1974 r., niejako „za mężem”, który został zatrudniony w Stoczni Gdańskiej, przeniosłam się do Gdańska. Przez wiele lat, aż do przejścia na rentę w 1986 r., pracowałam jako lekarz rejonowy w przychodni na ul. Aksamitnej.

Jaka jest pokrótce historia cukrzycy, na którą Pani cierpi?

Rozpoznanie cukrzycy zostało postawione dopiero w 1968 r., na rok przed uzyskaniem dyplomu lekarskiego. Od początku była to cukrzyca insulinozależna. Choroba zaczęła się najprawdopodobniej jeszcze wcześniej. Przez wiele lat narastały dolegliwości bólowe z powodu obustronnych znacznych zmian naczyniowych w kończynach dolnych. Rozwinął się zespół stopy cukrzycowej i w roku 2000 zostałam zmuszona do poddania się amputacji obu kończyn dolnych na wysokości ok. 10 cm poniżej stawu kolanowego. Zostałam zaprotezowana, ale obecnie w ograniczony sposób mogę z tych protez korzystać z uwagi na znaczne zmiany chorobowe w stawach barkowych.

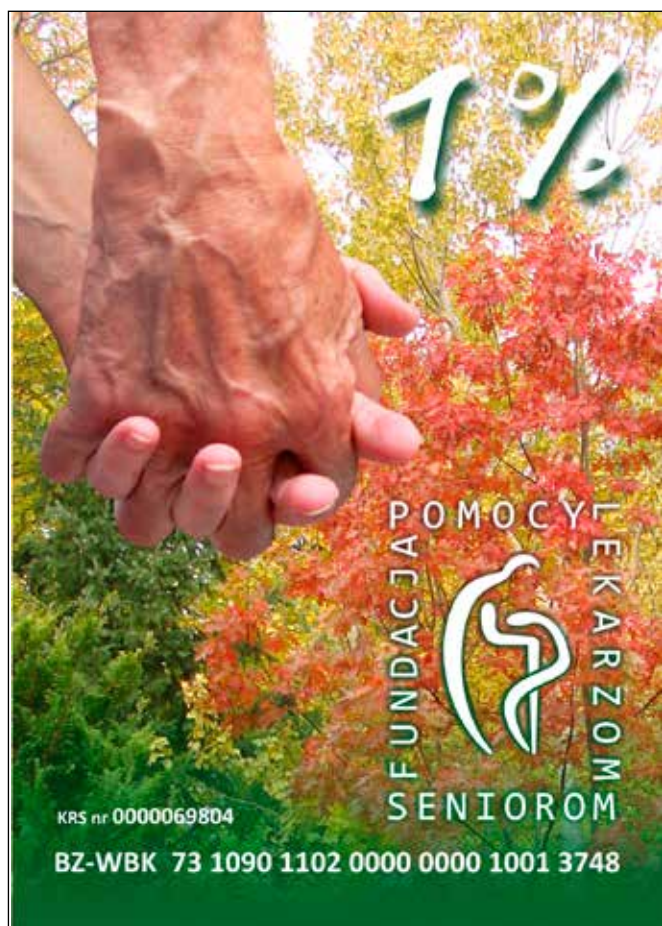
Jaka jest Pani sytuacja rodzinna?

Mój mąż, który był ode mnie znacznie starszy, zmarł w 2006 r. Nie mieliśmy wspólnych dzieci. Mąż miał dwóch synów z pierwszego małżeństwa, którzy choć dziś mają własne rodziny bardzo troszczą się o mnie. Od śmierci męża mieszkam sama i na co dzień nauczyłam się sobie jakoś radzić. Mam wokół trochę życzliwych ludzi i muszę powiedzieć, że wprawdzie jestem sama, ale nie samotna! Po śmierci męża także bardzo pogorszyła się moja sytuacja materialna. Otrzymuje rentę w wysokości 1700 zł miesięcznie. Największe wydatki ponoszę obecnie na leki i na opłacenie mieszkania, co łącznie pochłania ponad 1000 zł miesięcznie. Tak więc bardzo sobie cenię pomoc jaką już dwukrotnie otrzymałam ze strony Fundacji Pomocy Lekarzom Seniorom działającej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej w Gdańsku.

Podziwiam Pani pogodę ducha i przystosowanie do samotnego życia z tak znacznym stopniem niepełnosprawności.

Bardzo cenię sobie niezależność. Nauczyłam się korzystać z komputera, co pozwala mi na łatwą i szybką komunikację ze światem. Oglądam też telewizję, co oprócz informacji, stanowi dla mnie także formą rozrywki. Niezbędnym dla mnie narzędziem jest także telefon komórkowy. Korzystam w domu z wózka inwalidzkiego, ale niestety w ograniczony sposób, bo mieszkanie nie jest do niego przystosowane. Troszczy się o mnie wielu znajomych o dobrym sercu, ale w pewnym zakresie niezbędna jest także pomoc, za którą trzeba płacić.

Bardzo dziękuję za tę rozmowę i życzę poprawy zdrowia. Mam nadzieję, że Fundacja w przyszłości będzie jeszcze mogła udzielać Pani niezbędnego wsparcia.

TAJEMNICE Z MUZEALNEJ PÓŁKI

Ludzka pomysłowość nie zna granic

Ludzka pomysłowość nie zna granic, a medycyna wciąż zaskakuje – te dwie refleksje towarzyszyły pierwszemu kontaktowi z bohaterem obecnego odcinka *Tajemnic z muzealnej półki*.

Opisywany przyrząd trafił do Muzeum w wyniku porządkowania pomieszczeń przeznaczonych do remontu, usuwania starych, zniszczonych i niepotrzebnych elementów wyposażenia medycznego. Z niemal stuprocentową pewnością można uznać je za trenażer/symulator do nauki iniekcji domięśniowych. Sugeruje to kształt urządzenia, dwie membrany umieszczone w miejscach odpowiadających zalecanej lokalizacji wkłucia igły do tego typu zabiegów oraz dwa przewody doprowadzone do membran mające służyć ewakuacji podanego podczas ćwiczenia płynu. Niestety, przyrząd pozbawiony jest jakiegokolwiek informacji o przeznaczeniu, producencie oraz dacie produkcji. Możemy jedynie przypuszczać, że wyprodukowany został jeszcze w ubiegłym stuleciu – może w latach 70., może 80. Muzealny trenażer nosi ślady intensywnego użycia: różowa guma imitująca ludzką skórę jest miejscami mocna przybrudzona i popękana. Dwie membrany osadzone w specjalnych pierścieniach już dawno straciły swą elastyczność i kruszą się przy delikatnym dotknięciu.

Poszukiwania podobnych konstrukcji w katalogach i zasobach sieci nie przyniosły rezultatu. Utwierdziły raczej w przekonaniu, że mamy do czynienia ze swego rodzaju unikatem. Współczesne tego typu trenażery oferują zdecydowanie precyzyjniejsze odwzorowanie ludzkiego ciała, więcej możliwości przeprowadzania różnorodnych ćwiczeń. O znaczeniu iniekcji, każdego rodzaju, nikogo związanego z medycyną przekony-

Każdego ósmego dnia miesiąca na stronie internetowej www.gumed.edu.pl prezentowany jest wybrany obiekt z kolekcji Muzeum GUMed. Zostaną one zaprezentowane podczas specjalnej wystawy jesienią tego roku.

wać nie trzeba. Również nasz trenażer będzie przypominał o tym gościom Muzeum GUMed.

dr Marek Bukowski,
Muzeum GUMed

Kadry GUMed

Stopień doktora habilitowanego otrzymali:

dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska
dr hab. Michał Kaliszan
dr hab. Jolanta Neubauer-Geryk

Na stanowisko adiunkta zostały zatrudnione:

dr n. med. Anna Jabłońska
dr n. med. Grażyna Lietzau
dr n. med. Justyna Sidor-Kaczmarek
dr med. Ilona Zagożdżon

Na stanowisko starszego wykładowcy zostali zatrudnieni:

dr n. farm. Piotr Migas
dr med. Magdalena Szalewska
dr med. Irminda Śmietańska

Na stanowisko wykładowcy została zatrudniona

dr med. Anna Szkop-Dominiak

Jubileusz długoletniej pracy w GUMed obchodzą:

25 lat

Urszula Gmerek
Elżbieta Jabłońska
Wiesława Szupryczyńska
dr hab. Dariusz Wydra

30 lat

prof. dr hab. Wiesław Sawicki

Pracę w Uczelni zakończyła

mgr Anna Wolska

Kadry UCK

Jubileusz długoletniej pracy w UCK obchodzą:

20 lat

Iwona Misiarz
Ewa Ściubilecka

25 lat

Wiesława Gajo
Elżbieta Sarad
Mirostawa Senk

30 lat

Anna Balejko
Hanna Bąkowska
Barbara Bielenna
Katarzyna Felczak

35 lat

Barbara Dobrzyńska
Grażyna Kordalska
Ewa Rolbiecka

40 lat

Alicja Bobkowska
Maria Lipkowska
Edward Witaszek

X Konferencja Naukowo-Szkoleniowa

Konferencja kardiologiczna w Gdańsku

Choroba wieńcowa, nadciśnienie tętnicze i cukrzyca, niewydolność serca oraz modyfikacja ryzyka sercowo-naczyniowego to tytuły czterech sesji podczas Konferencji Naukowo-Szkoleniowych *Kardiologia Europejska 2014*. Spotkanie odbędzie się 15 marca br. w godz. 9-14 w Teatrze Wybrzeże (ul. Świętego Ducha 2). Gdański Uniwersytet Medyczny reprezentować będzie prof. Marcin Gruchała, kierownik I Katedry i Kliniki Kardio-

logii, który wygłosi dwa wykłady dotyczące transplantacji serca i skuteczności prewencji zdarzeń sercowo-naczyniowych w cukrzycy.

Rejestracja uczestników odbędzie się na miejscu w dniu konferencji od godz. 8.30. Udział lekarzy jest bezpłatny. Uczestnicy otrzymają certyfikaty potwierdzające punkty edukacyjne Okręgowej Izby Lekarskiej.

W programie:

Kardiologia Europejska 2014	
Gdańsk 15.03.2014 r.	Toruń 5.04.2014 r.
Koszalin 22.03.2014 r.	Olsztyn 12.04.2014 r.
08.30 – 09.00 Rejestracja	
09.00 Otwarcie Konferencji	
09.00 – 10.00 I SESJA - CHOROBA WIEŃCOWA	
09.00 – 09.30 Stabilna choroba wieńcowa – co wynika z nowych wytycznych? Prof. Andrzej Rynkiewicz (Olsztyn)	
09.30 – 10.00 Jak stosować leki przeciwplatekcyjne w stanach towarzyszących chorobie wieńcowej na przykładzie przewlekłej niewydolności nerek? Prof. Stefan Grajek (Poznań)	
10.00 – 11.00 II SESJA - NADCIŚNIENIE TĘTNICZE I CUKRYCA	
10.00 – 10.30 Nowe wytyczne leczenia nadciśnienia tętniczego – czy przystają do rzeczywistości? Prof. Andrzej Tykarski (Poznań)	
10.30 – 11.00 Jak poprawić skuteczność prewencji zdarzeń sercowo-naczyniowych w cukrzycy? Prof. Marcin Gruchała (Gdańsk)	

11.00 – 11.30 Przerwa kawowa
11.30 – 12.30 III SESJA - NIEWYDOLNOŚĆ SERCA
11.30 – 12.00 Czy możemy już skutecznie leczyć niewydolność serca? Prof. Stefan Grajek (Poznań)
12.00 – 12.30 Transplantacja serca – dla kogo, gdzie, jak, co robić po? Prof. Marcin Gruchała (Gdańsk)
12.30 – 14.00 IV SESJA - MODYFIKACJA RYZYKA SERCOWO-NACZYNIOWEGO
12.30 – 13.00 Jak leczyć ciężkie zaburzenia lipidowe na przykładzie hipercholesterolemii rodzinnej? Nowe możliwości terapeutyczne. Prof. Andrzej Rynkiewicz (Olsztyn)
13.00 – 13.30 Optymalna częstość rytmu serca w chorobach sercowo-naczyniowych jako aktualny cel terapii kardiologicznej. Prof. Władysław Sinkiewicz (Bydgoszcz)
13.30 – 14.00 Nie możemy pozwolić na wystąpienie udaru mózgu w migotaniu przedsionków. Prof. Andrzej Rynkiewicz (Olsztyn)
14.00 Zakończenie Konferencji
14.00 Poczęstunek

Walne Zebranie Stowarzyszenia Absolwentów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym

Doroczne Walne Zebranie Sprawozdawcze Stowarzyszenia Absolwentów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym odbyło się 14 lutego 2014 r. w sali wykładowej im. Rydygiera. Zgodnie z przyjętą tradycją połączone było z atrakcyjnym wykładem. Zaproszenie przyjął dr hab. Bartosz Karaszewski, wybitny absolwent naszej Uczelni, laureat Nagrody Prezesa Rady Ministrów za rozprawę habilitacyjną, jedną z jedenastu przyznanych, a jedną w zakresie medycyny. Dr hab. Bartosz Karaszewski wygłosił wykład pt. *Spektroskopia rezonansu magnetycznego w ostrym niedokrwieniu mózgu – zagadnienia wybrane*.

Wykład spotkał się z dużym zainteresowaniem, czego razem była ożywiona dyskusja.

W części roboczej zebrania Zarząd złożył sprawozdanie z działalności. Doręczono go uczestnikom w formie drukowanej na papierze. Po odczytaniu protokołu Komisji Rewizyjnej, zagłosowano za udzieleniem Zarządowi absolutorium za okres od 30.01.2013 r. do 14.02.2014 r. Następnie zatwierdzono za-

proponowane przez Zarząd uzupełnienie jego składu. Wakujące stanowisko wiceprezesa ds. absolwentów Wydziału Lekarskiego powierzono prof. Janowi Skokowskiemu. Równocześnie będzie on pełnił nadal funkcję przedstawiciela Sekcji Sportowej Stowarzyszenia.

Dr. hab. Zdzisławowi Bereznowskiemu, prof. nadzw. GUMed uroczystie wręczono nadany uchwałą ubiegłorocznego Walnego Zebrania dyplom członka honorowego Stowarzyszenia. Zgodnie z uchwałą podjętą wcześniej przez Zarząd przedstawiono zebranym wniosek o przyznanie tej godności dr Lubomirze Sawickiej-Bożyk. Sylwetkę kandydatki przedstawił prezes Zarządu prof. Brunon Imieliński. W jawnym głosowaniu przedstawioną kandydaturę zatwierdzono jednogłośnie.

prof. Brunon L. Imieliński,
prezes Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów

Nowi doktorzy

Na Wydziale Lekarskim

stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

1. dr n. med. Michał KALISZAN – adiunkt, Katedra i Zakład Medycyny Sądowej, praca pt. *Ocena przydatności pośmiertnych pomiarów temperatury oka do ustalenia czasu śmierci i ich wykorzystanie w praktyce medyczno-sądowej*, uchwała Rady Wydziału Lekarskiego z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – medycyna sądowa,
2. dr n. med. Jolanta NEUBAUER-GERYK – adiunkt, Zakład Fizjologii Klinicznej Katedry Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii, praca pt. *Czynnościowa ocena mikrokrążenia obwodowego za pomocą kapilaroskopii i testu infuzji L-argininy a występowanie angiopatii u chorych na cukrzycę typu 1*, uchwała Rady Wydziału Lekarskiego z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – angiologia,
3. dr n. med. Jolanta WIERZBA – adiunkt, Zakład Pielęgniarstwa Ogólnego Katedry Pielęgniarstwa, praca pt. *Analiza kliniczna fenotypu i poradnictwo genetyczne w zespole Cornelia de Lange*, uchwała Rady Wydziału Lekarskiego z dnia 20 lutego 2014 roku w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – genetyka kliniczna;

stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskały:

1. mgr inż. Joanna KAMIŃSKA – fizyk medyczny UCK, Katedra i Klinika Onkologii i Radioterapii, praca pt. *Dozymetria EPR w szklawie zębów i jej wykorzystanie do weryfikacji dawek w radioterapii*, promotor – dr hab. Bartłomiej Ciesielski, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej,
2. mgr Anna WOLSKA – asystent, Zakład Chemii Klinicznej Katedry Analitiky Klinicznej, praca pt. *Wpływ pre-Beta HDL A-II na metabolizm VLDL*, promotor – prof. dr hab. Andrzej Szutowicz, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 20 lutego 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej;

stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

1. lek. Jarosław Piotr JENDRZEJEWSKI – Post Doctoral Researcher, The Ohio State University Columbus, praca pt. *Rola polimorfizmu rs944289 w predispozycji do raka brodawkowego tarczycy*, promotor – prof. dr hab. Krzysztof Sworczak, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
2. lek. Paweł Marcin KABATA – rezydent UCK, Katedra i Klinika Chirurgii Onkologicznej, praca pt. *Wpływ suplementacji żywieniowej na przygotowanie pacjenta do zabiegu u chorych bez klinicznych cech niedożywienia – badanie prospektywne randomizowane*, promotor – dr hab. Tomasz Henryk Jastrzębski, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
3. lek. Katarzyna Ewa KOPACZ – młodszy asystent UCK, Klinika Płodności Katedry Perinatologii, praca pt. *Cukrzyca ciążowa i jej skutki dla dziecka*, promotor – prof. dr hab. Małgorzata Myśliwiec, Rada

Wydziału Lekarskiego w dniu 20 lutego 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

4. lek. Hanna MAGNUSZEWSKA – b. rezydent UCK, Katedra i Klinika Pediatrii, Hematologii, Onkologii i Endokrynologii, praca pt. *Korzyści i ryzyko stosowania ludzkiego rekombinowanego hormonu wzrostu u pacjentek z rozpoznaniem zespołu Turnera*, promotor – prof. dr hab. Krzysztof Sworczak, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
5. lek. Marta Małgorzata MALEK – rezydent UCK, Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii, praca pt. *Czy interleukina 31 (IL-31) uczestniczy w patogenezie świądu w pierwotnych chłoniakach skóry z komórek T?*, promotor – dr hab. Małgorzata Maria Sokołowska-Wojdyło, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
6. lek. Tomasz MIONSKOWSKI – b. doktorant, Katedra i Klinika Otolaryngologii, praca pt. *Określenie profilu ekspresji genów IL-6, IL-10, TNF-alfa oraz bFGF u chorych z przewlekłym zapaleniem ucha środkowego i tympanosklerozą*, promotor – prof. dr hab. Jerzy Ryszard Kuczkowski, Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,
7. lek. Marek Witalis ROCŁAWSKI – b. rezydent Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu, praca pt. *Ocena wyników operacyjnego leczenia skoliozy idiopatycznej sposobem tylnej korekcji i stabilizacji kręgosłupa*, promotor – dr hab. Andrzej Smoczyński, prof. nadzw., Rada Wydziału Lekarskiego w dniu 23 stycznia 2014 roku nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny.

Na Wydziale Farmaceutycznym

stopień naukowy doktora habilitowanego nauk farmaceutycznych uzyskał

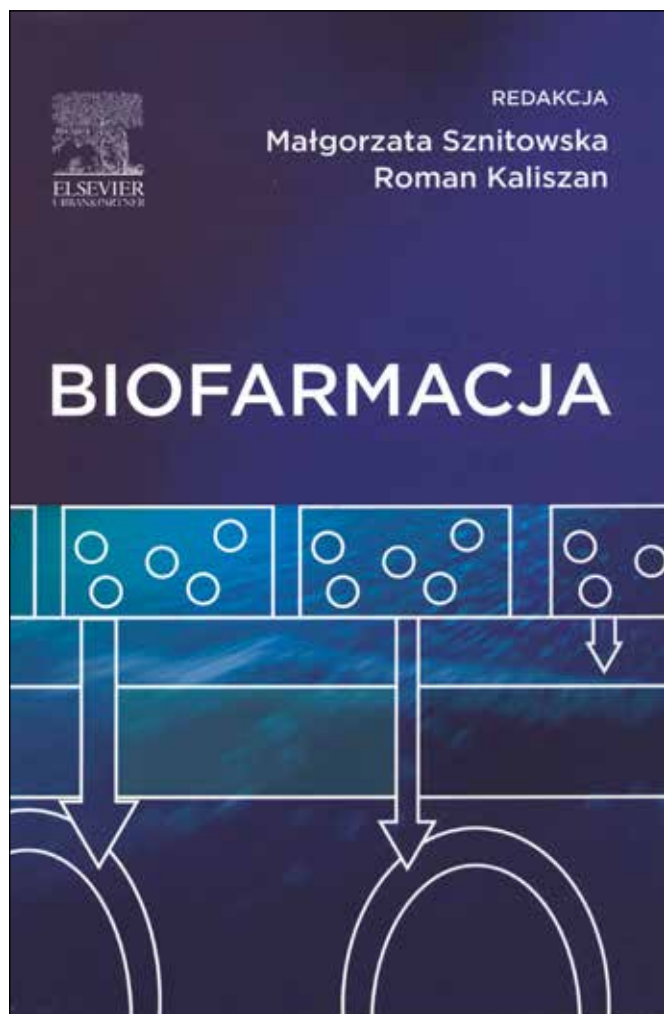
dr n. farm. Jarosław SĄCZEWSKI – adiunkt, Katedra i Zakład Chemii Organicznej, Rada Wydziału Farmaceutycznego po zakończonym przez komisję habilitacyjną postępowaniu habilitacyjnym, w dniu 18 lutego 2014 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk farmaceutycznych w zakresie chemii leków.

□

Alina Boguszewicz

Polecamy Czytelnikom

Biofarmacja. Red. Małgorzata Sznitowska i Roman Kaliszan. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2014. ISBN 978-83-7609-838-8

Przedmowa

W pierwszym rozdziale książki krótko przedstawiamy, jak rodziła się biofarmacja jako dyscyplina naukowa i przedmiot nauczania, a cała zawarta w książce treść dowodzi, jak wielkie znaczenie ma biofarmacja dla optymalizacji farmakoterapii. Jest to wiedza znajdująca się w kompetencjach farmaceuty, korzystając z której staje się on niezastąpiony w zespole medycznym zajmującym się leczeniem. Dobrze się stało, że w nowym programie nauczania farmacji, wprowadzonym w 2004 r., biofarmacja została wydzielona jako samodzielny przedmiot nauczania. Przez wiele lat nie było jednak dla studentów czy też farmaceutów żadnego aktualnego polskiego podręcznika na temat biofarmacji. Cieszymy się, że taką rolę może spełnić ta książka, w naszej opinii przedstawiająca w sposób przystępny zagadnienia biofarmaceutyczne. Mamy nadzieję, że nasza książka stanie się godnym następcą niezwykle popularnych i wartościowych książek, takich jak Zarys biofarmacji pod red. J. Brandysa i in. (wydana po raz ostatni w 1984 r.) oraz polskiego tłumaczenia (pod red. A. Danki i in.) Wstępu do biofarmacji i farmakokinetyki R. E. Notariego (ostatnie wydanie w 1978 r.).

W zamyśle redaktorów nasza książka nie miała być tylko aktualizacją klasycznych podręczników biofarmacji. Uważaliśmy, że w miarę rozwoju nauki coraz silniej zaznacza się charakter biologiczno-medyczny biofarmacji. Zatem szczegółowych opisów wymagają szczególnie zagadnienia fizjologiczne i patofizjologiczne związane z losami leku w ustroju. Nie oznacza to rezygnacji z podstawowej dla nowoczesnej farmacji problematyki farmakokinetycznej, fizykochemicznej, technologicznej czy bioanalitycznej. Niewątpliwie jednak nasz podręcznik biofarmacji, silnie akcentujący biologiczny charakter, wyróżnia się wśród dotychczasowych opracowań.

Ponieważ książka zawiera opis procesów decydujących o różnych profilach działania leku, wierzymy, że stanie się pomocna w codziennej pracy farmaceutów, a także lekarzy, pielęgniarek oraz pracowników firm farmaceutycznych.

Dziękujemy Zakładowi Farmaceutycznemu Polpharma za wsparcie, bez którego wydanie tej książki w 2013 r. nie byłoby możliwe.

Redaktorzy

Międzynarodowy Kurs IOF-ISCD

XX Jubileuszowy Kurs Osteoporozy PFO i PTOA

II Krajowy Kurs Osteoporozy Dla Pielęgniarek i Personelu Medycznego

Kursy odbędą się w Szczyrku, Orle Gniazdo,
w dniach 11-12 kwietnia 2014 r.

W programie:

1. Osteoporoza – wprowadzenie,
2. Zasady działania aparatów do pomiarów kostnych,
3. Promieniowanie rentgenowskie, bezpieczeństwo i jakość pomiarów,
4. Diagnostyka kliniczna chorób kości,
5. Zastosowanie densytometrii w diagnostyce osteoporozy,
6. Ocena ryzyka złamania,
7. Monitorowanie leczenia osteoporozy,
8. Postępowanie kliniczne
 - cz. 1 – Leczenie nefarmakologiczne, estrogeny i SERM,
 - cz. 2 – Leczenie farmakologiczne,
 - cz. 3 – Pozostałe zagadnienia leczenia farmakologicznego,
9. Zasady interpretacji wyników DXA,

10. Zasady opisów wyników DXA,
11. Omówienie przypadków.

INFORMACJE I KONTAKT

Polskie Towarzystwo Osteoartrologii
ul. Kopernika 32, 31-501 Kraków
tel. 12 430 32 20, fax 12 430 32 17

www.osteoporoza.pl, e-mail: kongres@osteoporoza.pl

Koordinatorkami kursu są:

- mgr Anna Kumorek (kumorek@kcm.pl, tel. 12 430 0000 w. 216),
- mgr Jarosław Amarowicz (amarowicz@kcm.pl, tel. 12 430 0000 w. 206).

Labirynt króla Minosa

Ucho jest narządem słuchu i równowagi. Problemy z chorobami uszu i ich terapią opisywane są od bardzo dawna, jak np. ostre zapalenia ucha znane już w czasach Hipokratesa. Jednym z elementów ucha jest jego część wewnętrzna, która obejmuje zawity układ przestrzeni kostnych tworzących tzw. błędnik kostny i znajdujący się wewnątrz – błędnik błoniasty. Właśnie w błędniku rejestrowane są ruchy głowy, a bodźce przenoszone są do ośrodkowego układu nerwowego. Złożona budowa i układ tych kanałów od najdawniejszych czasów kojarzyła się ze słynnym labiryntem króla Minosa na Krecie. Dlatego tę część narządu słuchu określono terminem *labyrinthus*. Pochodzenie nazwy błędnika opisuje poniższa historia.

Minos był jednym z synów Zeusa i Europy. Zostali jednak porzuceni przez ojca, a ich matka wyszła za mąż za króla kretańskiego Asteriosa. Matżeństwo było bezdzietne, więc król adoptował synów Europy i mianował ich swoimi następcami. Po śmierci Asteriosa Minos w walce o tron pokonał braci Radamantysa i Sarpedona i rozpoczął panowanie na Krecie od zbudowania ołtarza poświęconego Posejdonowi, władcy mórz. Kiedy przygotowywał się do złożenia ofiary, z głębin morza wypłynął przystany przez Posejдона byk o śnieżnobiałej sierści. Minos zachwycił się pięknym zwierzęciem i postanowił zatrzymać je dla siebie. Zaprowadził byka na łąkę, do swego stada, a Posejdonowi złożył w ofierze innego, mniej urodziwego.

Tezeusz zabijający Minotaura

MITOLOGIA I MEDYCyna (9)

Dedał sporządza skrzydła dla Ikarusa

Pazyfae, żona Minosa, urzeczona niezwykłą urodą białego byka zapalała do niego wielką miłością. Swą nienaturalną namiętność wyznała Dedalowi, słynnemu ateńskiemu rzemieślnikowi, przebywającemu na wygnaniu w Knossos. Dedał zbudował drewnianą krowę, pustą wewnątrz, obciągnął ją skórą i ustawił na łące w pobliżu pasącego się byka. Ukryte w tylnych częściach krowy drzwiczki umożliwiły żonie Minosa kontakt z bykiem. Za sprawą Posejдона z tego miłosnego związku urodził się Minotaur, stwór o ludzkim ciele i głowie byka. W ten sposób władca mórz chciał zemścić się na Minosie za to, że przywłaszczył sobie piękne zwierzę, które powinien mu złożyć w ofierze. Król Minos, aby uniknąć plotek i ukryć hańbę Pazyfae, polecił Dedalowi wystawić budowlę o takiej gmatwaniu przejść, korytarzy i sal, aby kto raz tam wejdzie, nie mógł odnaleźć drogi prowadzącej do wyjścia. Król Minos spędził resztę życia w tym labiryncie, a w samym środku ukrył Pazyfae i Minotaura.

Jest też inne zakończenie tej opowieści. Pazyfae została ukryta w środku labiryntu, a zdziczałego Minotaura, który czynił szkody na Krecie, schwycił Herakles. Heros przewiózł potwora do Grecji, gdzie zabił go król Tezeusz.

Pojęcie labiryntu przetrwało do naszych czasów i poza anatomią ma znaczenie szersze. Używa się go nie tylko w budownictwie i sztuce ogrodowej, ale również jako ogólne określenie w psychologii, rozumowaniu, splocie wydarzeń, drodze życiowej czy określeniu trudnego wyjścia z sytuacji.

dr Bogumił Przeździecki

Interdyscyplinarna konferencja *Mity i stereotypy cyfrowego pokolenia...*

Polskie Towarzystwo Terapii Poznawczej i Behawioralnej Dzieci, Młodzieży i Rodzin (PTTPiBDMR) było organizatorem konferencji *Mity i stereotypy cyfrowego pokolenia kontra medycyna oparta na faktach*.

Konferencja odbyła się 14 lutego br. w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego. Wobec interdyscyplinarnego charakteru konferencji nadzór merytoryczny sprawowała Klinika Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii GUMed, patronat merytoryczny: Katedra Żywienia Klinicznego GUMed, Katedra Psychologii i Zakład Badań nad Jakością Życia GUMed oraz Wydział Biologii UG. Honorowy patronat objęli prezydenci Gdańska, Sopotu i Gdyni, Pomorski Kurator Oświaty oraz Rzecznik Praw Dziecka. Radio Gdańsk i portal www.naszacukrzyca.pl zapewniło patronat medialny.

Konferencja pokazała konieczność całościowego podejścia do człowieka, szczególnie człowieka chorego lub cierpiącego z powodu problemów psychologicznych oraz podkreśliła rolę jakości życia. Prezentowane wykłady przybliżyły czynniki wpływające na jakość życia z punktu widzenia medycyny, możliwości pomocy medycznej, a także specjalistycznej psychoterapii poznawczo-behawioralnej.

Konferencja skierowana była do szerokiego grona uczestników. Obecni byli lekarze wielu specjalności (pediatrzy, lekarze chorób wewnętrznych, neonatolodzy, neurologi, pulmonolodzy), liczne grono psychologów, pedagogów szkolnych, nauczycieli, studentów GUMed, Uniwersytetu Gdańskiego oraz osób chcących poszerzyć w sposób profesjonalny swoją wiedzę.

Tak liczne i zróżnicowane grono postawiło przed prelegentami wysoko ustawioną poprzeczkę, by w sposób merytoryczny i zarazem przystępny przedstawić omawiane zagadnienia. Jako pierwszy wystąpił prof. Mikołaj Majkowicz, psycholog kliniczny. Zapoznał słuchaczy z problemem jakości życia. Śmiało wprowadzał słuchaczy w temat czy w ocenie jakości życia można pogodzić perspektywę subiektywną z oceną obiektywną? Następnie głos zabrała dr hab. Sylwia Małgorzewicz, kierownik Katedry Żywienia Klinicznego GUMed, omawiając narastający problem nadwagi i otyłości. Słuchacze dowiedzieli się nie tylko czym jest otyłość, jaki jest jej patomechanizm, ale również dlaczego tak trudno utrzymać prawidłową masę ciała. Swoją wykład zakończyła inspirującym cytatem polskiego filozofa R. Ingardena wskazującym na ogromny potencjał człowieka, który z jednej strony poprzez nadmierne gromadzenie dóbr materialnych sam przyczynia się do powstania między innymi otyłości, a z drugiej strony daje nadzieję na opanowanie tej epidemii XXI wieku.

Kolejnym prelegentem była dr Iwona Trzebiatowska, psychiatra, która w sposób niezwykle plastyczny przedstawiła zagadnienie depresji w dzisiejszych czasach. Wykład został zakończony omówieniem przypadków klinicznych i pułapek diagnostycznych w rozpoznawaniu depresji. Na zakończenie I sesji głos zabrała dr Eliza Wasilewska, alergolog – pediatra, pracownik Kliniki Alergologii GUMed. Przybliżyła zagadnienie wpływu obecnie spożywanej żywności na organizm człowieka. W ciekawy i humorystyczny sposób zaprezentowała jakie składniki pożywienia i dlaczego wywołują niepożądane reakcje organizmu. Niejako przedłużeniem wykładu była przerwa kawowa, podczas której uczestnicy mogli sami dokonać wy-

boru czy spożywać produkty oznaczone jako „smaczne” czy „zdrowe”. Po przerwie lek. Małgorzata Dąbrowska-Kaczorek, terapeuta behawioralno-poznawczy, prezes PTTPiBDMR, organizatorka i pomysłodawca Konferencji, przedstawiła w zajmujący sposób plusy oraz minusy płynące z łatwego, stałego dostępu do Internetu i urządzeń elektronicznych. Omówiła nowe jednostki chorobowe, jak na przykład FOMO (*fomo-fear of missing out*), czyli potrzeba stałego bycia w kontakcie z innymi osobami i wiadomościami poprzez elektroniczne przekazniki oraz przedstawiła różnicę pomiędzy uzależnieniem behawioralnym a kompulsją w ujęciu poznawczo-behawioralnym. W następnych prezentacjach lek. Małgorzata Szmigiera-Kawko, diabetolog – pediatra przedstawiła zagadnienia związane z funkcjonowaniem organizmu po spożyciu nadmiernej ilości węglowodanów. Omówiła pojęcia dobrych i złych węglowodanów, ich źródeł w żywności oraz indeksu glikemicznego. Zjawisko działania dopalaczy na mózg człowieka przedstawił dr Wojciech Glanz z Wydziału Biologii UG. Konferencję zakończył wykład terapeuty behawioralno-poznawczego Katarzyny Wawrzynowskiej, w którym omówiona została metoda terapii behawioralno-poznawczej i możliwości jej zastosowania m.in. w zaburzeniach odżywiania. W ramach Konferencji uczestnicy mogli wziąć udział w ciekawych warsztatach prowadzonych przez wykładowców, gdzie w kameralnym gronie można było dokładnie przeanalizować problem wymienników węglowodanowych i tłuszczowych w diecie, nauczyć się prawidłowo komponować posiłki, jak pracować z pacjentem depresyjnym, czy poznać techniki motywacji.

Konferencja poprzez swoją interdyscyplinarność pokazała holistyczne podejście do życia, zagrożenia jakie płyną z dzisiejszego stylu życia oraz praktyczne możliwości interwencji żywieniowych i psychoterapeutycznych. Streszczenia wykładów dostępne są na stronie www.terapiapoznawcza.org. Ze względu na duże zainteresowanie i ożywione dyskusje toczące się zarówno w kularach, jak i w trakcie przeprowadzonych warsztatów, organizatorzy planują zorganizowanie cyklu konferencji o podobnej tematyce.

dr Eliza Wasilewska,
Klinika Alergologii i Pneumonologii

Na czym polega mobbing i dlaczego mobbować nie wypada?

Do napisania niniejszego artykułu zainspirowali mnie dociekliwi, mający świadomość naruszania ich praw studenci studiów niestacjonarnych Wydziału Nauk o Zdrowiu GUMed (różnych kierunków), I i II stopnia. Podczas wykładów lub seminariów poświęconych prawu pracy, a także po zajęciach, często przedstawiali mi bowiem sytuacje z życia wzięte, z ich doświadczeń zawodowych. Pytali czy wolno pracodawcy w opisany przez nich sposób odnosić się do pracowników. Czy jest dozwolone, by pracodawca/bezpośredni przełożony:

- permanentnie, celowo nie odpowiadał im powitaniem na powitanie, w ostantacyjny sposób okazując pogardę lub niechęć,
- udawał, że ich nie dostrzega,
- innym pracownikom/współpracownikom mówił o nich używając słów powszechnie uznanych za obraźliwe, tudzież sam zwracał się do nich tymi słowami,
- innym pracownikom/współpracownikom przysyłał komunikaty werbalne lub pozawerbalne, eksponując swoją niechęć do nich w oczekiwaniu, jak domniemywali, „lojalności” wobec niego,
- zwracał się do nich tonem zawierającym w sobie presję, pełnym pretensji, wywołującym w podwładnych stres i lęk o przyszłość,
- odwracał się do nich plecami, by upokorzyć ich (bo chyba o to chodziło); *Stałem się dla szefa niewidzialny, przeźroczysty* – powiedział jeden ze studentów,
- dzwonił do nich po pracy, żądając różnych przysług nienależących do ich obowiązków, w szczególności w dniach wolnych od pracy, wieczorami, gdy siedzieli przy kolacji z rodziną,
- dokonywał w ich obecności różnych czynności, które należy dokonywać dyskretnie i w ten sposób dając im ostantacyjnie do zrozumienia, że nimi pogardza (ma ich w nosie – także dosłownie np. zagłębiając palec w tej części ciała),
- promował pracowników-informatorów, którzy bazując na ich zaufaniu pozyskiwali od nich pewne dyskretne informacje i wbrew zasadom współżycia społecznego/dobrym obyczajom (łacińskie *Vanae voces populi non sunt audientes*¹ ani *cui bono*² było ich pracodawcy/bezpośredniemu przełożonemu nieznane albo nie na tyle rozumiałe, by umiał je przyswoić i zastosować, a może jeszcze inne wyjaśnienie byłoby właściwe), mając nadzieję na większe wsparcie pracodawcy/przełożonego niż im należne z uwagi na zasługi; „sprzedawali” mu te informacje, sięgając dezorientację, zwątpienie, frustrację, niepewność i niechęć,
- rozpowszechniał informacje ww. informatorów, tak rekonstruując stan faktyczny i nie dając szans na obronę, bazując na tych faktach (wybiórczych i często nierzetelnie sprzedanych), które były wygodne dla niego „tu i teraz”,
- dawał dezorientujące wytyczne co do swoich oczekiwań... *raz tak, raz siak, raz jeszcze inaczej i nie wiedziałem, co zrobić; Chciałem zrobić to, co chciała, ale nie wiedziałem o co jej chodzi* – wyznał inny student,
- gdy wchodzili do jego gabinetu „zaproszeni” na rozmowę, pozwalał im stać, gdy sam siedział,
- ostantacyjnie okazywał im brak szacunku,
- ciągle lub często groził utratą pracy, nazwiska, działaniami, które mogą przynieść im szkodę i taką informację rozpowszechniał poprzez osoby trzecie,
- siał grozę/niepewność w inny sposób, że pracownicy przychodząc do pracy, mieli „duszę na ramieniu” oczekując najgorszego,

- metodą „marchewki i kija” powodował, że ich przyjaciele/koledzy w obawie o pracę stawiali się im wrodo i odcinali od nich, tak na wszelki wypadek, w celu uniknięcia gniewu „boga”,
- oczekiwał od nich, pod „rygorem skutków prawnych” zachowań naruszających obowiązujące prawo,

Powyższe wyliczenie ma charakter egzemplifikacyjny, wybór czy (bo nie każdego studenta wszystkie ww. zachowania dotknęły) i tym samym nie wyczerpuje zachowań naruszających dobra osobiste pracowników.

I tak, zgodnie z art. 11¹ K.p. pracodawca jest obowiązany szanować godność i inne dobra osobiste pracownika, a opisane wyżej sytuacje, w których studenci byli stawiani, urągają ww. obowiązkowi. Nie jest istotne, czy spełniają one znamiona mobbingu, o czym dalej, czy nie, ale jeżeli „zeznania” studentów były rzetelne, w szczególności odpowiadały prawdzie, to zdecydowanie nie wolno pracodawcy tak wobec nich się zachowywać. Mniejsza nawet o literę prawa, po prostu żaden cywilizowany człowiek nie powinien zachowywać się w odniesieniu do innego człowieka w sposób przez studentów wyżej opisany! Ludzie cywilizowani rozmawiają, komunikują problemy, dają szansę do obrony i nie tolerują informatorów. Informator bowiem to zwykle manipulant i sam fakt, że donosi, powinien u inteligentnego pracodawcy wywołać prostą refleksję, do której zmuszają obie wyżej wymienione sentencje łańskie, o ile nie rozum czy doświadczenia życiowe.

Jeżeli zatem studenci pytali mnie czy wyżej opisane zachowania mogą nosić znamiona mobbingu, to z całą odpowiedzialnością odpowiadałam, że tak, choć zagadnienie, jak to zwykle w prawie bywa, a do czego często podchodzili ze zniechęceniem, oczekując prostych odpowiedzi, jest skomplikowane.

Zanim podejmie się jednak jakiegokolwiek działania, należy się zastanowić nad dwoma podstawowymi zagadnieniami:

- czy zależy mi na pracy, którą wykonuję? Ile jest dla mnie ona warta i czy znajdę inne miejsce na rynku pracy? (polecam niezwykły film pt. *Sami swoi*, gdzie pada znamienita kwestia, pewnie nie do końca rzetelnie przeze mnie przywołana: *Prawo prawem, a sprawiedliwość musi być po naszej stronie*. Jeżeli pamiętacie, Drodzy Studenci, personalizację Temidy, to postać ta oczy ma zasłonięte, czyli czasami po prostu jest tylko ślepa, choć o obiektywizm chodziło w tej „manifestacji”,
- czy jestem w stanie podjąć walkę o obronę własnej godności osobistej, bo mobbing, a także działania w nią godzące, podpadają pod różne paragrafy...?

Niniejszy artykuł nie ma na celu rozstrzygnięcia zagadnienia, czy doszło do mobbingu w konkretnej sytuacji przez studentów opisanej. Każda sytuacja, w której pojawia się pytanie o to, czy mobbing miał miejsce wymaga bowiem, i to nie jest ucieczka od pytania, indywidualnego podejścia, w szczególności zaś starannego zbadania stanu faktycznego.

Czym jest mobbing?

Stosownie do przepisu art. 94³. § 1 K.p. pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi. Współcześni pracodawcy wdrażają ten obowiązek przede wszystkim poprzez:

- proces szkoleń, zwłaszcza kadry menedżerskiej, bo ona wobec władzy, którą dysponuje, najczęściej dopuszcza się naruszeń, uświadamiających, czym jest mobbing i jakie są jego konsekwencje dla pracodawcy i osoby, która się go dopuszcza,

- polityki antymobbingowe – to praktyka, którą do Polski wprowadziły międzynarodowe korporacje; wobec własnych doświadczeń sądowych i wysokich odszkodowań wypłacanych pracownikom, postanowiły one przeciwdziałać mobbingowi poprzez tworzenie instrumentów ochronnych wobec pracownika, np. tworząc anonimowe „mobbing boksy” to jest adresy poczty elektronicznej, pod które pracownik-ofiara mobbera może zgłaszać naruszenia, nie obawiając się konsekwencji, a zwłaszcza jego gniewu,
- natychmiastowe reagowanie na wszelkie zgłoszenia praktyk mobbingowych, m.in. poprzez tworzenia komisji/innych ciał antymobbingowych złożonych z pracowników, które poprzez swój skład dają wysokie prawdopodobieństwo obiektywnej oceny sytuacji.

Z kolei przepis art. 94³. § 2 K.p. zawiera definicję legalną (ustawową) mobbingu. Mobbing – w świetle tej definicji – oznacza **działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników**.

W świetle ww. definicji w szczególności:

- mobbing jest skierowany przeciwko pracownikowi, to jest osobie pozostającej w stosunku pracy (niezależnie od podstawy prawnej nawiązania tej relacji, tj. niezależnie od tego, czy został on nawiązany na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania, wyboru, czy spółdzielczej umowy o pracę),
- ustawodawca nie określił kto może być mobberem; literatura przedmiotu dopuszcza mobbing ze strony przełożonego (dysponuje on przecież władzą), innego pracownika; należy odnotować też stanowisko w świetle którego mobberem może być inna osoba, np. klient,
- mobbing polega na uporczywym i długotrwałym nękanii lub (alternatywa rozłączna) zastraszaniu pracownika; Sąd Najwyższy w swoich licznych orzeczeniach podkreśla, że długotrwałość winna być oceniana w sposób indywidualizowany i uwzględniać okoliczności konkretnego przypadku, czyli że nie można wskazać w sposób sztywny minimalnego okresu, koniecznego do uznania danej praktyki/praktyk za powodujące zaistnienie mobbingu (np. wyrok SN z dn. 17.01.2007, I PK 176/06, OSNP 2008, nr 5-6, poz. 58),
- *działanie to* (L.W. – mobbing) *może, ale nie musi* – pisze E. Maniewska³ – *być sprzeczne z prawem w rozumieniu innych przepisów*. Musi ono jednak być przynajmniej w pewnym sensie naganne, niemające usprawiedliwienia w normach moralnych lub zasadach współżycia społecznego.

Mobbing jest swoistym nękaniem, ustawicznym dręczeniem uzewnętrzniającym się w relacjach interpersonalnych występujących w ramach wykonywanych obowiązków zawodowych. Podejmując próbę zdefiniowania mobbingu w stosunkach pracy, można go zatem określić jako wszelkie zachowania w sytuacjach pracy zawodowej, które wywołują wśród niektórych pracowników lęk, strach i długotrwałe obawy, których skutki ujawniają się nawet uszczerbkiem na zdrowiu⁴.

M. Tomaszewska podkreśla, że *Źródła umocowania obowiązku pracodawcy przeciwdziałania mobbingowi należy poszukiwać w przepisach nakazujących ochronę ludzkiej godności*. Podstaw trzeba upatrywać między innymi w art. 30 Konstytucji RP nakładającym na władze publiczne obowiązek poszanowania i ochrony godności człowieka, w art. 111¹ K.p. nakładającym na pracodawcę obowiązek szanowania godności i innych dóbr osobistych pracownika, w art. 15 K.p. nakładają-

cym na pracodawcę obowiązek zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, w art. 94 pkt 10 K.p. zobowiązującym pracodawcę do wpływania na kształtowanie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego czy w art. 207 § 1 K.p. obciążającym pracodawcę odpowiedzialnością za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy⁵.

W literaturze wyodrębniono wśród zachowań podpadających pod mobbing następujące sytuacje:

- naruszanie warunków pracy, w tym warunków bhp (np. celowe umieszczanie pracownika w pomieszczeniu nie spełniającym wymogów bhp),
- odmowę podjęcia rozmów z pracownikiem (np. pracodawca/przełożony nie ma problemu z tym, by porozmawiać z innym pracownikiem, ale z tym „mobbingowanym” nie chce rozmawiać, ignoruje go, celowo deprecjonuje...),
- podjęcie działań izolacyjnych (przestanie werbalnego lub nawet niewerbalnego komunikatu do innych pracowników: *Ta osoba to persona non grata – jeżeli chcecie być w dobrych relacjach ze mną, zachowujcie się wobec niej tak jak ja, a najlepiej ignorujcie ją, obchodźcie, niech od-czuje, że jest źle widziana*),
- naruszanie godności osobistej (wachlarz środków nieograniczony od najbardziej prymitywnych, to jest po werbalny wyraz niegodnego traktowania, np. wulgaryzmy, po zachowanie bardziej wyrafinowane),
- przemoc werbalna, np. kierowanie obraźliwych uwag,
- przemoc fizyczna czy nawet seksualna.

Mobbing niejedno ma imię. Jako mobbujące można w szczególności uznać:

- częste, pozbawione podstaw prawnych, groźenie rozwiązaniem stosunku pracy czy demonstrowanie zamiaru nieprzedłużenia umowy o pracę, czy innej relacji pracowniczej,
- proponowanie pracownikowi pracy poniżej jego możliwości, zwłaszcza gdy pracownikom, w szczególności gdy pracownikom – informatorom proponuje się lepsze warunki w ramach wdzięczności za tę sprzeczną z zasadami współżycia społecznego lojalność (to także temat, który winien być rozpatrywany w ramach dyskryminacji); cóż mobber nie przyjmuje do wiadomości, że człowiek, który nie zachował lojalności wobec innego człowieka, za chwilę, w przypadku zmiany koniunktury, okaże się wobec niego równie niełojalny; lojalność donosiciela jest zawsze koniunkturalna,
- podważanie autorytetu pracownika w obecności członków jego zespołu, często podwładnych,
- niezasadne uwagi dotyczące wyglądu, sposobu ubierania się czy poglądów pracownika,
- czynienie złośliwych uwag dotyczących pracy pracownika, jego kompetencji, zwłaszcza kwalifikacji,
- lansowanie „donosicieli/informatorów”, mimo braku zasług i pomijanie przy szkoleniach, nagrodach pracownika, który zasługi takie ma,
- zmuszanie pracownika do realizowania zadań, które mobber winien wykonać i przyjmowanie efektów stąd wynikających jako własnych (to zresztą szerszy problem, który winien być rozpatrywany zarówno na płaszczyźnie prawa pracy, w tym pragmatyk pracowniczych, o ile mają zastosowanie w stosunku do danego mobbera, jak i w ramach innych obszarów prawa, np. prawa karnego, o ile dochodzi do naruszenia praw własności intelektualnej; mobber „wchodzi w buty” mobbowanego przypisując sobie jego zasługi i... naruszając prawa, które powstają *ex lege*, bez względu na wolę i zamiar mobbera).

Zachowań podpadających pod mobbing jest wiele. W tych wszystkich przypadkach, w których powstaje pytanie – czy moje dobra osobiste, moja godność osobista, obiektywnie, a

nie dlatego, że nadwrażliwie reaguję na to, co niesie los, nie jest atakowana, gnębiona, niszczone. Prawo na to nie pozwala i przewiduje sankcje.

Wybrane konsekwencje prawne mobbingu

Pracownik, u którego mobbing wywołał rozstrój zdrowia, może dochodzić od pracodawcy odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Z kolei pracownik, który wskutek mobbingu rozwiązał umowę o pracę, ma prawo dochodzić od pracodawcy odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów. W pewnych okolicznościach mobbing może wypełniać znamiona przestępstwa przeciwko prawom pracownika opisanego w przepisie art. 218 § 1 a K.k. I tak stosownie do ww. przepisu kto, wykonując czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, złośliwie lub uporczywie narusza prawa pracownika wynikające ze stosunku pracy lub ubezpieczenia społecznego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawieniu wolności do lat 2.

Kolejno w świetle przepisu art. 207 § 1 K.k. kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Warto pamiętać, że prawo pracy chroni słabszą stronę stosunku pracy, to jest pracownika. Zakłada bowiem, że wobec

podporządkowania pracodawcy jest on narażony na różne, także niewłaściwe zachowania ze strony pracodawcy, by utrzymać pracę. Mobber nie ma racji. Mobber korzystając z władzy, bo tak najczęściej bywa, czuje się bezkarny... do czasu!

dr Lubomira Wengler,
Zakład Prawa Medycznego

¹ M. Kuryłowicz tłumaczy tę niezwykle mądrą i wciąż aktualną sentencję łącińską w następujący sposób: *nie należy słuchać zwodniczych głosów ludu. Sędzia nie może kierować się głosem publiczności, podszeptami tłumu, sugestiami ogółu* – M. Kuryłowicz, *Słownik terminów, zwrotów i sentencji prawnych łącińskich oraz pochodzenia łącińskiego*, Wolters Kluwer business, wyd. IV, Warszawa, 2012, s. 136.

² *Po co? na czyją korzyść? komu to miało przynieść pożytek?*; Hasło opracowano na podstawie *Słownika Wyrazów Obcych cz. 2 – Sentencje, Powiedzenia, Zwroty*, Wydawnictwa Europa, pod red. prof. I. Kamińskiej-Szmaj, autorzy: M. Jarosz i zespół. ISBN 83-87977-08-X. Rok wydania 2001, przytoczone za portalem: http://portalwiedzy.onet.pl/111834,,,cui_bono,haslo.html.

³ E. Maniewska [w:] K. Jaśkowski, E. Maniewska, *Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy* (Dz.U. 98.21.94), Lex Prestige online, Wolters Kluwer, Warszawa, styczeń 2013.

⁴ A. Szałowski, *Problem mobbingu w stosunkach pracy, Prawo i Zabezpieczenie Społeczne* 2002/9/2, teza przytoczona za LEX Prestige online, Wolters Kluwer, styczeń 2013.

⁵ M. Tomaszewska, [w:] Baran K. W. (red.), Ćwiertniak B. M., Driczinski S., Góral Z., Kosut A., Perdeus W., Piątkowski J., Skąpski M., Tomaszewska M., Włodarczyk M., Wyka T., *Kodeks pracy. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska 2012, stan prawny 2012.04.15, LEX Prestige, Wolters Kluwer, styczeń 2013.

Pomóż – daj dzieciom nadzieję!

Fundacja Ocean Nadziei

Fundacja Ocean Nadziei powstała w listopadzie 2012 roku. – Potrzeba niesienia pomocy zrodziła się z naszych osobistych przeżyć, kiedy w drugim miesiącu życia u naszego nowo narodzonego synka Tymona, le-

karze zdiagnozowali nieuleczalną chorobę genetyczną (rdzenio- wy zanik mięśni typu 1) – mówi wiceprezes Fundacji Waldemar Trzepizur. Dziesiątki godzin spędzonych przy łóżeczku dziecka na oddziale intensywnej terapii Szpitala Dziecięcego Polanki w Gdańsku to czas bezpośredniego doświadczenia problemów, z jakimi borykają się chore dzieci oraz ich najbliżsi. To właśnie ta sytuacja stała się źródłem ogromnej potrzeby niesienia pomocy i radości choremu.

Głównym celem Fundacji Ocean Nadziei jest podejmowanie wielokierunkowych działań mających na celu niesienie wszelkiej pomocy dzieciom oraz rodzinom dotkniętym nieuleczalną chorobą. Wierzymy, że dzięki ludziom dobrej woli, dla wszystkich potrzebujących „zaszumi ocean nadziei” na lepsze jutro.

Na Karnawałowym Balu Charytatywnym zorganizowanym przez Fundację 15 lutego br. **dr Barbara Skoczylas-Stoba** i **mgr piel. Grażyna Bąkowska** z Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala Dziecięcego Polanki w Gdańsku otrzymały tytuł Honorowego Członka Fundacji (na zdjęciu). Zarząd Fundacji docenił ich profesjonalizm zawodowy, bezinteresowność, ogromną życzliwość oraz zaangażowanie w leczenie chorych dzieci, w szczególności objętych programem Wentylacji Mechanicznej w Warunkach Domowych.

Fundacja Ocean Nadziei

80-034 Gdańsk

ul. Wawelska 10A/8

Bank PEKAO SA IV Oddział w Gdańsku

39 1240 1271 1111 0010 4713 4035

KRS 0000440532

www.oceannadziei.org

W Klubie Seniora GUMed

Nowe władze w Klubie Seniora GUMed

Z końcem grudnia 2013 roku upłynęła kadencja członków Rady i Zarządu Klubu Seniora. Przeprowadzone wybory wyłoniły nową Radę Klubu Seniora na kadencję 2014-2016. Na inauguracyjnym posiedzeniu – 8 stycznia 2014 r. ukonstytuowała się Rada Klubu Seniora w składzie:

- przewodniczący – prof. Jerzy Krechniak
- wiceprzewodniczący – prof. Kazimierz Krajka
- wiceprzewodnicząca – prof. Wiesława Łysiak-Szydłowska

członkowie:

- prof. Wojciech Bogusławski
- prof. Brunon Imieliński
- prof. Wiesław Makarewicz
- prof. Zdzisław Wajda

zastępcy członków:

- prof. Eugenia Częstochowska
- prof. Jan Skokowski
- prof. Czesław Stoba
- prof. Andrzej Szutowicz

Rada powołała Zarząd Klubu Seniora w dotychczasowym składzie. Przewodniczącym został mgr Zdzisław Jaroszewicz, Sekcją Socjalną kieruje prof. Krystyna Kozłowska, Sekcją Zdrowia – dr Krystyna Kowalewska, a Sekcją Kulturalno-Turystyczną – mgr Zdzisław Jaroszewicz.

Spotkanie opłatkowe Klubu Seniora

Tradycyjne uroczyste świąteczno-noworoczne spotkanie Seniorów naszej uczelni odbyło się w sobotę 18 stycznia br. w Klubie Medyk. Na uroczystość przybyli: zastępca kanclerza ds. technicznych Zbigniew Krawiec, dyrektor Hospicjum im. ks. E. Dutkiewicza ksiądz Jędrzej Orłowski oraz przedstawiciele Klubu Seniora Uniwersytetu Gdańskiego.

Licznie przybyłych gości powitał i serdeczne życzenia noworoczne złożył przewodniczący Rady Klubu Seniora prof. Jerzy

Krechniak. Ksiądz Jędrzej Orłowski wskazał na znaczenie oraz istotę Bożego Narodzenia i głęboki sens tradycji dzielenia się opłatkiem. Po zaśpiewaniu wspólnie z księdzem kolędy dzielił się opłatkiem składając sobie życzenia.

Po części oficjalnej zasiadliśmy do suto zastawionych stołów. Obiad był świąteczny i smakowity. Delektując się serwowanymi specjałami, radośnie śpiewaliśmy kolędy oraz pastorałki. Śpiewem popularnych piosenek harcerskich, wojskowych i biesiadnych zainaugurowaliśmy karnawał.

Spotkanie upłynęło w serdecznej świąteczno-karnawałowej atmosferze i było doskonałą okazją do odnowienia kontaktów z przyjaciółmi, znajomymi i współpracownikami.

Serdecznie dziękujemy kierownikowi i personelowi stołówki studenckiej za piękny świąteczny wystrój sali, miłą obsługę i serwowane kulinarne pyszności.

mgr Zdzisław Jaroszewicz

Przyznano stypendia InnoDoktorant

W ramach projektu *InnoDoktorant – stypendia dla doktorantów, VI edycja* przyznano stypendia dwunastu doktorantom Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i trzem doktorantom Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed. Młodzi naukowcy otrzymają stypendia w wysokości do 30 tys. zł. Wśród 54 wyróżnionych doktorantów z trójmiejskich uczelni znaleźli się:

- Magdalena Buszewska-Forajta, Zakład Biofarmacji i Farmakokinetiki
- Szymon Dziomba, Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej
- Alicja Grudowska, Zakład Enzymologii Molekularnej
- Anna Karafova, Katedra i Zakład Chemii Nieorganicznej
- Anna Kluk, Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej
- Jakub Kłacz, Katedra i Klinika Urologii
- Natalia Miękus, Katedra i Zakład Chemii Farmaceutycznej
- Urszula Popowska, Katedra i Zakład Chemii Medycznej
- Łukasz Rolka, Klinika Neurologii Dorosłych
- Damian Szczesny, Zakład Biofarmacji i Farmakokinetiki
- Hanna Zielińska, Zakład Immunologii Klinicznej i Transplantologii
- Maciej Zieliński, Zakład Immunologii Klinicznej i Transplantologii

- Małgorzata Golanowska, Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii
- Adam Kawiński, Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii
- Iwona Piątek, Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii

Projekt *InnoDoktorant – stypendia dla doktorantów, VI edycja* jest realizowany w ramach Priorytetu VIII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działania 8.2, poddziałania 8.2.2 „Regionalne Strategie Innowacji”. Jego zasadniczym celem jest usprawnienie działań młodych naukowców w ramach przygotowywania ich prac doktorskich poprzez przezwyciężenie barier finansowych związanych z prowadzonymi badaniami oraz zdobywaniem niezbędnych materiałów.

Stypendia są przyznawane i przekazywane doktorantom przygotowującym prace doktorskie z dyscyplin i specjalności naukowych wymienionych jako preferowane do wsparcia w Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Pomorskiego (RSI), którym otwarto przewody doktorskie na uczelniach lub innych placówkach naukowych mających siedzibę na terenie województwa pomorskiego. Więcej na

www.pomorskie.eu/pl/innodoktorant/laureaci_szostej_edycji

Koncert w Akademii Muzycznej przeszedł do historii

Blisko 500 osób wysłuchało Koncertu Noworocznego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, który odbył się 22 lutego br. w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Gdańsku. Zgromadzonych gości powitali prof. Tomasz Bączek, prorektor ds. nauki Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, prof. Ryszard Minikiewicz, prorektor ds. artystycznych i współpracy z zagranicą Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz Sylwia Holeksa z Biura Promocji Akademii Muzycznej w Gdańsku. – Za chwilę będą Państwo mieli okazję obejrzeć i wysłuchać szóstego już koncertu z cyklu Prezentacje, w wykonaniu studentów pierwszego roku Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Gdańsku specjalności musical – powiedziała Sylwia Holeksa. – Jego premiera odbyła się 17 grudnia 2013 roku.

W programie Koncertu znalazło się 20 utworów – piosenki i fragmenty znanych i lubianych musicali. Jako pierwsza na scenie pojawiła się Agata Kujawa, która zaśpiewała *Life is a cabaret* z musicalu „Cabaret”. Po niej zaprezentował się Karol Drozd z *Impossible dream* z „Człowieka z La Manchy”. *Don't rain on my parade* z musicalu „Funny girl” przypomniała słuchaczom Aleksandra Cybula, a *You raise me up* z repertuaru Secret Garden – Dragomir Wojtyłko. Piosenkę *Can't take my eyes off you* wykonał Arkadiusz Borzdyński, a Aleksandra Dolna zaprezentowała *Mercy* z repertuaru Duffy. Kalinę Jędrusik i jej *Z kim tak Ci będzie źle jak ze mną* przypomniała Agnieszka Tylutki. Agata Walczak zaprosiła słuchaczy do dżungli. Wykonała *Shadowland* z „The Lion King”. Romantycznie zrobiło się przy prezentacji Jakuba Werela, który wyśpiewał *Johanna* ze „Sweeney Tod”. Na drugie wykonanie Agata Kujawa wybrała *In the arms of the angels* z repertuaru Sarah McLachlan, a Agnieszka Tylutki *Hopelessly devoted to you* z „Grease”. Także Dragomir Wojtyłko wziął na warsztat „Grease”. Wykonał piosenkę *Sandy*.

Karnawałowo zrobiło się przy wykonaniu *Proud Mary* z repertuaru Creedence Clearwater Revival w wersji Tiny Turner. Aleksandra Cybula niemal porwała słuchaczy do tańca. Marta Burdynowicz zaśpiewała *Listen* z „Dreamgirls”, a Agata Walczak *Easy as life* z musicalu „Aida”. W kolejnej swojej odsłonie Aleksandra Dolna wybrała utwór *Nothing* z „Chorus Line”, a Arkadiusz Borzdyński – tytułową piosenkę z „Footlose”. Utwór

tytułowy z „Love Never Dies”, musicalu autorstwa Andrew Lloyd Webbera z librettem Bena Eltona przypomniała słuchaczom Marta Burdynowicz. Po jej wykonaniu na scenie zrobiło się latynosko. *Living' la vida loca* z repertuaru R. Martina brawurowo wykonał Karol Drozd. Koncert zakończył występ Jakuba Werela, który zaprezentował *Joyfull* z „Sister Act”. Gdy artyści wyszli ponownie na scenę ukłonić się widzom owacjom nie było końca. Nie dali się jednak namówić na bis.

Opiekę pedagogiczną nad młodymi artystami sprawował Andrzej Nanowski. Choreografią i ruchem scenicznym dowodziła Tatiana Różankiewicz.

W imieniu społeczności Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego kwiaty artystom i ich opiekunom wręczył rektor prof. Janusz Moryś. – Mam nadzieję, że za rok też nas przyjmiecie – powiedział. – Ten wieczór był wspaniałą odskocznią od codzienności, dziękuję.

Joanna Śliwińska,
Jolanta Świerczyńska,
Sekcja Informacji i Promocji

Specjalność musical została powołana w 2008 roku przez obecnego dziekana Wydziału Wokalno-Aktorskiego dr. Andrzeja Nanowskiego. Jej założeniem jest wszechstronne wykształcenie artysty musicalowego, spełniającego wymogi współczesnego teatru musicalowego. Studenci są kształceni w zakresie śpiewu, tańca i aktorstwa, a połączenie tych trzech elementów stanowi istotę musicalu. Pierwszych absolwentów tej specjalności możemy oglądać już w wielu produkcjach musicalowych, takich jak „Fantom w Operze” w Operze Podlaskiej, „Zorro” w Teatrze Komedia w Warszawie, a także w przygotowywanych premierach musicalu „Sound of Music” w Gliwicach i „Jesus Christ Superstar” w Łodzi. Tradycją specjalności są coroczne koncerty i wystawienia musicali, m.in. „Wonderful Town” Bernsteina, „Godspell” Schwartz czy koncertowa wersja musicalu „Evita” Webbera.

Niezwykłe cenny dar dla małych pacjentów

